

MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS
2023

HARI RABU : 11 OKTOBER 2023

**JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB
LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN
(SOALAN NO. 10 HINGGA NO. 55)**

NOTA: [RUJUK PENYATA RASMI HARIAN (HANSARD)]

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI DR. SHAHIDAN BIN
KASIM [ARAU]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' SERI DR. SHAHIDAN BIN KASIM [ARAU] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan usaha-usaha Kementerian menyelaras (memusatkan) pendaftaran temujanji pesakit bagi memudahkan rakyat terutama golongan orang kurang upaya dan warga emas dalam mendapatkan perkhidmatan kesihatan. Ini berikutan rungutan daripada golongan ini mengenai sistem pendaftaran temujanji di Hospital-hospital Kerajaan yang perlu dibuat secara berasingan dan adalah satu cabaran kepada golongan yang uzur ini kerana jarak di antara klinik-klinik ini adalah sangat jauh.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Buat masa ini, pendaftaran janji temu pesakit di fasiliti-fasiliti kerajaan melibatkan

- (a) Jabatan Pesakit Luar di Hospital & Klinik Kesihatan;
- (b) Klinik-klinik Pakar pelbagai disiplin di Hospital & Klinik Kesihatan; dan
- (c) Fasiliti XRay/Makmal/ Farmasi.

2. Klinik Pakar secara amnya adalah secara manual dan berpusat di satu kawasan yang sama iaitu melibatkan pendaftaran di kaunter pendaftaran dan seterusnya di kaunter Klinik Pakar yang terlibat untuk sesi konsultasi. Di kaunter pendaftaran, laluan khas atau R Lane disediakan untuk pesakit-pesakit tertentu termasuk orang kelainan upaya dan warga emas bagi mempercepatkan proses rawatan golongan yang uzur ini di hospital.

3. Pendigitalan urusan janji temu di fasiliti hospital KKM adalah salah satu usaha bagi membantu memudahkan pesakit mendapatkan dan mengetahui janji temu mereka. Dalam masa yang sama, ini dapat mengurangkan masa menunggu pesakit dan mengurangkan kesesakan dan masalah kekurangan tempat letak kereta.

4. Penggunaan sistem maklumat hospital (Hospital Information System – HIS) di fasiliti hospital KKM merangkumi rekod perubatan elektronik (Electronic Medical Record – EMR) serta pengurusan janji temu pesakit. Melalui HIS ini, janji temu pesakit boleh diakses dan diuruskan secara berpusat dan seragam.

5. Buat masa kini, sebanyak 65 daripada 149 buah hospital KKM bersamaan 43.6% sudah dilengkapi dengan HIS ini. Peluasan sistem ke seluruh hospital KKM akan dilaksanakan secara berfasa dari semasa ke

semasa bergantung kepada peruntukan yang diluluskan.

6. Maklumat janji temu pesakit di dalam HIS akan berintegrasi dengan platform Health Information Exchange (HIE) yang sedang dibangunkan dan akan diluaskan penggunaannya di kesemua fasiliti hospital KKM. Melalui integrasi ini, pesakit akan dapat mengakses segala janji temu di hospital melalui aplikasi MySejahtera.

7. Modul janji temu *online* di aplikasi MySejahtera kini boleh digunakan untuk menempah janji temu perkhidmatan kesihatan di fasiliti kesihatan primer dan fasiliti pergigian secara langsung. Sehingga kini, secara purata KKM mendapat 35,000 janji temu sehari, dengan 3.2 juta pengguna unik telah menempah janji temu di seluruh negara. Sebanyak 18 juta slot janji temu telah pun dibuka di lebih 1,500 fasiliti KKM, sehingga Mac 2024.

8. Penjaga kepada golongan orang kurang upaya dan warga emas boleh menambah masuk golongan ini ke dalam aplikasi MySejahtera dengan menggunakan fungsi "Dependant". Penjaga tersebut juga boleh membantu golongan ini untuk menempah janji temu perkhidmatan kesihatan yang dikehendaki dengan mudah melalui aplikasi MySejahtera.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN ZULKIFLI BIN ISMAIL [JASIN]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN ZULKIFLI BIN ISMAIL [JASIN] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan usaha Kementerian untuk mengkaji semula penyelarasan gaji jururawat memandangkan kebanyakan jururawat Malaysia lebih suka bekerja di luar negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Selaras dengan prinsip MADANI yang menitikberatkan kebajikan pekerja, Kerajaan sedang melaksanakan Kajian Sistem Saraan Perkhidmatan Awam (SSPA) bagi menyemak semula gaji, insentif, elaun dan kemudahan anggota perkhidmatan awam termasuk pegawai di sektor kesihatan awam.
2. Dalam menjayakan kajian ini, Kementerian Kesihatan telah mengemukakan input termasuk yang dikumpul daripada persatuan/ kesatuan dan pegawai kepada pihak Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) yang melibatkan cadangan penambahbaikan skim perkhidmatan, gaji, elaun dan kemudahan serta laluan kerjaya bagi kesemua skim perkhidmatan kesihatan di bawah Kementerian Kesihatan.
3. Kementerian Kesihatan dengan sokongan daripada agensi pusat akan terus berusaha untuk menambah baik persekitaran kerja, insentif dan kemudahan dari semasa ke semasa. Walau bagaimanapun, penambahbaikan yang dilaksanakan tidak akan menghalang jururawat daripada berhijrah dan bekerja di luar negara. Isu penghijrahan jururawat adalah isu *universal* dan perkara ini perlu dilihat dalam konteks lebih meluas kerana isu ini turut berlaku dalam bidang pekerjaan yang lain.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA, PARLIMEN KELIMA
BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB PUAN RODIYAH BINTI SAPIEE
(BATANG SADONG)**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

PUAN RODIYAH BINTI SAPIEE (BATANG SADONG) minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan:

- a) ukuran yang diguna pakai untuk mengukur tahap kemiskinan dalam kalangan kanak-kanak dan berapakah peratusan kanak-kanak ini yang tinggal dalam keluarga isi rumah miskin di Malaysia; dan
- b) apakah program dan belanjawan khusus untuk mengatasi masalah kemiskinan kanak-kanak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri (ICU, JPM) merupakan pengelola kepada sistem eKasih yang merupakan pangkalan data kemiskinan nasional bagi mendaftarkan golongan miskin di Malaysia berdasarkan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) semasa yang disediakan oleh Kementerian Ekonomi. Bagi membantu Kerajaan merangka program yang bersesuaian, data daripada eKasih boleh dijadikan sebagai rujukan.

Sehingga 30 September 2023, rekod dalam Sistem eKasih menunjukkan bilangan yang berumur di bawah 18 tahun adalah seramai 654,349 kanak-kanak.

2. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) ada menyediakan bantuan kebajikan dalam bentuk tunai untuk meringankan beban kumpulan sasar buat sementara waktu sehingga mereka mampu untuk keluar daripada kemiskinan dan mampu ke arah hidup berdikari.

3. Dalam hal ini, terdapat bantuan kebajikan yang diberikan kepada mereka yang pendapatan isi rumah tidak melebihi Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) Purata Miskin Isi Rumah Semasa atau PGK Purata Miskin Per Kapita Semasa, dan pada masa yang sama adalah penjaga yang memberi jagaan kepada kanak-kanak.

4. Bantuan Kanak-Kanak (BKK) adalah merupakan salah satu skim bantuan yang disediakan untuk membantu keluarga/ penjaga kepada kanak-kanak atau membantu kanak-kanak yang tiada/kehilangan penjaga supaya dapat terus tinggal bersama keluarga, atau dalam persekitaran kekeluargaan. Ini bagi membolehkan mereka meneruskan kelangsungan hidup tanpa menjejaskan pertumbuhan dan perkembangan kanak-kanak mengikut peringkatnya. Bantuan ini juga disediakan sebagai memelihara dan memperkukuhkan institusi keluarga yang terlibat dalam memberi jagaan sempurna kepada kanak-kanak termasuk kasih sayang dan perhatian.

5. Dari bulan Januari sehingga Julai 2023, Kerajaan telah menyalurkan RM181.15 juta yang telah memanfaatkan 62,787 keluarga penerima BKK ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : IR. TS. HAJI KHAIRIL NIZAM BIN KHIRUDIN
[JERANTUT]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

IR. TS. HAJI KHAIRIL NIZAM BIN KHIRUDIN [JERANTUT] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan adakah pihak Kerajaan mempunyai perancangan agar proses penukaran tiket bas daripada aplikasi pihak ketiga seperti Traveloka, Tiket.com, RedBus, EasyBook kepada *boarding pass* syarikat bas yang dinaiki dapat dilancarkan, agar dapat mengurangkan kesesakan yang berlaku di terminal bas terutamanya waktu-waktu perayaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian melalui Agensi Pengangkutan Awam Darat (APAD) telah menerima aduan pengguna bas ekpress mengenai penukaran *boarding pass* di terminal bas ketika musim perayaan dan waktu cuti sekolah yang menyebabkan ada penumpang tertinggal bas berikutan masa yang lama ketika beratur untuk menukar boarding pas untuk menaiki bas. Hasil semakan mendapati, ia berpunca daripada ketiadaan integrasi di antara penyedia sistem aplikasi pihak ketiga (*Online Ticketing Agent-OTA*) dan penyedia sistem terminal yang menyebabkan pengguna terpaksa menukar *boarding pass* di Terminal bagi menaiki bas. Kelewatan pengguna datang ke terminal turut menjadi punca mereka tertinggal bas.
2. Susulan itu, APAD telah mengadakan beberapa siri perbincangan bersama Pengendali Terminal, Penyedia Sistem Terminal (CTS) dan Penyedia Sistem Aplikasi Pihak Ketiga (*Online Ticketing Agent-OTA*) ataupun syarikat agen penempahan bagi mendapatkan gambaran sebenar di lapangan berkaitan aduan yang diterima oleh APAD dan maklumbalas pihak terlibat untuk keperluan melaksanakan integrasi di antara pihak Penyedia Sistem Terminal dan Penyedia Sistem Aplikasi Pihak Ketiga (*Online Ticketing Agent-OTA*) bagi mengatasi isu penukaran *boarding pass*.
3. Berdasarkan ketetapan semasa, APAD tidak melesenkan syarikat agen penempahan dan tidak mempunyai bidang kuasa ke atas syarikat ini termasuk untuk mengarahkan syarikat agen penempahan ini untuk melaksanakan integrasi dengan mana-mana terminal bagi mengatasi isu kesesakan di terminal khususnya pada musim perayaan.
4. Walaubagaimanapun, hasil daripada perbincangan tersebut, tindakan interim oleh pihak industri yang terlibat adalah untuk melaksanakan integrasi secara berperingkat yang melibatkan penukaran kaedah pilihan (*opt-in*) bermula 8 Mei 2023 di mana pengguna diberi pilihan untuk mendapatkan *QR Code* dari syarikat agen penempahan dengan kos RM1 untuk terus menaiki bas di terminal. Selain itu, pengguna

juga mempunyai pilihan untuk membeli tiket melalui platform Penyedia Sistem Terminal (CTS) ataupun kaunter tiket terminal ataupun Mesin Tiket Layan Diri dan boleh terus digunakan untuk menaiki bas.

5. Bagi maksud ini, beberapa siri perbincangan telah diadakan di peringkat Kementerian Pengangkutan dan APAD bagi meneliti keperluan untuk menetapkan keperluan dasar bagi melesenkan agen penempahan dan seterusnya membangunkan Peraturan-Peraturan Pengangkutan Awam Darat bagi Pelesenan Agen. Perkara ini adalah selaras dengan hasrat Kementerian dalam meningkatkan kualiti penyampaian perkhidmatan pengangkutan demi keselesaan dan kemudahan kepada rakyat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SRI DR. HAJI ISMAIL BIN HAJI
ABD. MUTTALIB [MARAN]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' SRI DR. HAJI ISMAIL BIN HAJI ABD. MUTTALIB [MARAN] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan sejauh manakah tindakan Kementerian dalam usaha menyegerakan pembinaan Hospital Maran yang telah diluluskan sejak RMKe- 11 lagi dan mengapa masih tiada apa-apa lagi tindakan sehingga kini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Projek Hospital Maran telah diluluskan pada tahun 2020 di bawah *Rolling Plan* Keempat (RP4) Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) di bawah butiran Kerja Awalan Fasiliti Kesihatan. Kelulusan di bawah butiran Kerja Awalan ini adalah bagi membolehkan kajian kesesuaian tapak dilaksanakan seterusnya rekabentuk awal disediakan bagi menentukan anggaran kos sebenar untuk projek ini dilaksanakan.
2. Susulan daripada kerja-kerja awalan yang telah dilaksanakan oleh pihak Jabatan Kerja Raya (JKR), tapak cadangan sedia ada didapati tidak sesuai berdasarkan penemuan tanah yang berbukit, mempunyai kawasan takungan air semula jadi dan alur sungai. Setelah mengambil kira semua faktor tersebut dan kajian terperinci yang dilaksanakan, JKR telah menganggarkan pembinaan hospital di tapak ini akan menelan belanja yang terlalu tinggi.

3. Oleh itu, Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) perlu mencari tapak baharu yang lebih sesuai bagi mengelakkan Kerajaan terpaksa menanggung kos yang terlalu tinggi untuk pembinaan hospital yang hanya berkapasiti 76 katil yang mana tidak memenuhi konsep *value for money*.

4. KKM bersama-sama Jabatan Kesihatan Negeri Pahang telah mengenal pasti tapak yang baharu untuk projek pembinaan Hospital Maran. KKM sedang melaksanakan penilaian teknikal bagi memastikan tapak ini sesuai dan tidak melibatkan kos kerja-kerja tanah yang tinggi semasa pembinaan kelak. Selain itu, kesesuaian tapak amat penting bagi mengelakkan Kerajaan terpaksa menanggung kos perolehan tanah berulang kali. Proses perolehan tanah hanya akan dimulakan setelah penilaian teknikal ini selesai.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SRI IKMAL HISHAM BIN ABDUL AZIZ
[TANAH MERAH]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' SRI IKMAL HISHAM BIN ABDUL AZIZ [TANAH MERAH] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan sejauh manakah serius masalah kekurangan guru di sekolah-sekolah negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa memberi perhatian terhadap pengisian guru di sekolah rendah dan menengah seluruh negara bagi memastikan pengajaran dan pembelajaran di sekolah dapat dilaksanakan dengan berkesan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga 30 September 2023, jumlah perjawatan guru bagi sekolah KPM adalah sebanyak 431,229 dan pengisian adalah seramai 410,366 (95.16%) orang. Jumlah kekosongan perjawatan guru bagi sekolah KPM adalah sebanyak 20,863 (4.84%).

KPM menerusi pengumuman yang dibuat semasa sambutan Hari Guru 2023, telah menyatakan komitmen untuk terus memperkasa kaedah yang lebih strategik dalam urusan pengambilan guru baharu. Ini termasuklah mempertingkatkan sinergi dan kerjasama strategik dengan Pihak Berkuasa Melantik (Suruhanjaya Perkhidmatan Pendidikan) serta agensi pusat yang berkaitan termasuk Jabatan Perkhidmatan Awam dan Kementerian

Kewangan.

Beberapa kaedah dan pendekatan strategik telah dipersetujui dan akan dilaksanakan termasuk peluasan kluster mata pelajaran bagi membolehkan lebih ramai calon berpotensi dilantik sebagai guru.

Pengambilan guru juga diperluaskan kepada graduan-graduan berpotensi tinggi dari universiti swasta dan universiti luar negara bagi mata pelajaran - mata pelajaran kritikal dan sukar mendapat calon dari Universiti Awam seperti Bahasa Inggeris, Bahasa Melayu, Rekabentuk dan Teknologi dan Pendidikan Islam.

Sekiranya pelbagai kaedah strategik yang dilaksanakan masih gagal memenuhi kekosongan maka pelantikan guru secara *Contract of Service* (CoS) dalam kalangan graduan yang tidak mempunyai ikhtisas pendidikan juga akan dilaksanakan. Guru-guru lantikan CoS ini akan dipersiapkan dengan ilmu, kemahiran dan sikap yang sesuai melalui Program Diploma Pascasiswazah Pendidikan (PDPP) selama setahun sebelum dilantik tetap oleh SPP.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, isu kekosongan guru ini adalah bersifat sementara disebabkan oleh guru keluar sistem seperti guru yang bersara, berpindah ke bahagian dalam KPM, jabatan pendidikan negeri, meninggal dunia, meletak jawatan dan sebagainya. Kekosongan ini akan diisi dengan lantikan baharu berdasarkan jumlah yang telah dikenal pasti.

Di samping itu, unjuran keperluan guru disediakan pada setiap tahun bagi memastikan guru baharu di sekolah KPM sentiasa dipenuhi berdasarkan keperluan sebenar. KPM sentiasa menyemak data unjuran dari semasa ke semasa berdasarkan keperluan. KPM komited mengoptimumkan pengisian perjawatan guru di sekolah berdasarkan waran perjawatan yang ditetapkan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN ROY ANGAU ANAK GINGKOI
[LUBOK ANTU]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN ROY ANGAU ANAK GINGKOI (LUBOK ANTU) minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan usaha dan bantuan yang disediakan bagi menggalakkan penyertaan lebih ramai golongan muda dan wanita di kawasan luar bandar Sabah dan Sarawak yang untuk menceburi bidang keusahawanan dan industri kotej.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (KUSKOP) sentiasa prihatin dalam melaksanakan inisiatif dan perancangan yang lebih efektif dan bersifat inklusif yang melibatkan golongan muda dan wanita di kawasan luar bandar di Sabah dan Sarawak dalam bidang keusahawanan termasuk industri kotej.
2. Bagi menggalakkan penyertaan lebih ramai golongan muda dan wanita, KUSKOP telah merangka program-program khusus seperti berikut:
 - (i) **Program BEEP Plus Sabah dan Sarawak atau Program Peningkatan Enterpris Bumiputera di bawah Program Pengukuhan Mikro MADANI oleh SME Corp.** Geran sebanyak **RM10 juta** khusus untuk usahawan Bumiputera dan sejak dilancarkan pada 1 Oktober 2023, sejumlah 73 permohonan telah diterima.

- (ii) SME Corp. juga melaksanakan **Program Tunas Usahawan Belia Bumiputera (TUBE)** yang terbuka kepada belia Bumiputera berumur 18 tahun sehingga 30 tahun bertujuan bagi menggalakkan penyertaan lebih ramai golongan muda dan wanita dalam bidang keusahawanan. Sejak Program ini dilaksanakan pada tahun 2014, sejumlah 1,924 belia daripada Sabah dan Sarawak telah dilatih dan diluluskan geran permulaan perniagaan berjumlah RM26.61 juta. Daripada jumlah tersebut, 1,852 telah mendapat penyaluran geran bernilai RM25.54 juta.
- (iii) **TEKUN Nasional** telah menyediakan pembiayaan khas melalui **Skim Pembiayaan TEKUN Niaga** untuk usahawan muda dan usahawan wanita bagi tahun 2023. Manakala khusus di bawah program **TEKUN – Wanita**, TEKUN Nasional telah membiayai seramai 1,228 usahawan wanita di Sabah dan Sarawak.
- (iv) INSKEN pula menawarkan khidmat nasihat, latihan dan juga bimbingan untuk perniagaan secara terbuka kepada semua, di samping memperluaskan kerjasama dengan agensi kerajaan negeri dalam menyediakan **Program Konsultasi Bisnes (BizClinic)** secara percuma kepada usahawan di Sabah dan Sarawak. Sehingga September 2023, seramai 571 orang usahawan Sabah dan Sarawak telah turut serta dalam program BizClinic ini.
- (v) Bagi menggalakkan lebih ramai penyertaan golongan belia dan wanita di seluruh negara termasuk kawasan luar bandar Sabah dan Sarawak, PERNAS telah memperuntukkan sebanyak RM25 juta di bawah program keusahawanan francais dan pra-francais melalui program *Successful Women Entrepreneurship Engagement Talent* dan *Young Entrepreneurship Engagement Talent* yang mengkhususkan penyertaan golongan wanita dan belia. PERNAS telah meluluskan sebanyak 15 permohonan dengan nilai pembiayaan berjumlah RM5.4 juta di Sabah dan Sarawak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : DATO' SERI HAMZAH BIN ZAINUDIN
[LARUT]
TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' SERI HAMZAH BIN ZAINUDIN [LARUT] MINTA MENTERI KEWANGAN menyatakan bila dan apakah tindakan yang akan diambil ke atas pihak yang terlibat dalam skandal Skim Insuran Am Selangor (INSAN) berikutan pelanggaran tatakelola di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 kerana mendaftar *consumer* secara haram tanpa pengetahuan dan kebenaran penama.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Berdasarkan semakan Bank Negara Malaysia (BNM), berikut adalah beberapa fakta mengenai Skim INSAN:

- (i) Skim INSAN adalah merupakan inisiatif Kerajaan Negeri Selangor untuk memberi perlindungan insurans/takaful kemalangan diri secara percuma kepada rakyat Selangor yang berumur dari 30 hari sehingga 80 tahun;
- (ii) Skim INSAN ini adalah dilindungi di bawah skim insurans/ takaful kemalangan diri berkumpulan (*group personal accident insurance/ takaful*, GPA) di mana polisi/ sijil induk (*master policy/ certificate*) dikeluarkan oleh rakan kongsi insurans/ takaful yang dilantik iaitu AmGeneral Insurance Berhad (AmGeneral) dan Takaful Ikhlas General Berhad (Takaful Ikhlas) kepada Wavpay Fintech Holding Sdn Bhd (Wavpay) selaku pemegang polisi/sijil induk (*master policy holder/ certificate holder*) dan juga pengendali perkhidmatan yang dilantik oleh Kerajaan Negeri Selangor bagi Skim INSAN; dan
- (iii) GPA yang ditawarkan oleh syarikat insurans/ takaful di bawah Skim INSAN ini tidak memerlukan kelulusan dari pihak BNM. Walau bagaimanapun, pihak BNM boleh menjalankan pemeriksaan dan mengambil tindakan yang sewajarnya sekiranya terdapat sebarang isu tentang produk insurans/ takaful yang ditawarkan oleh syarikat insurans/ takaful.

Untuk makluman, terdapat dua jenis polisi/ sijil induk yang dikeluarkan kepada Wavpay selaku pemegang polisi/ sijil induk yang ditawarkan oleh syarikat insurans/takaful yang dilantik iaitu secara bernama (*named basis*) dan tidak bernama (*unnamed basis*). Pihak BNM mendapati, isu tentang pendaftaran pelanggan secara haram yang

dibangkitkan adalah berkaitan dengan polisi/ sijil induk yang dikeluarkan secara bernama.

Bagi polisi/ sijil induk secara bernama ini, hanya individu yang dinamakan sebagai orang yang dilindungi di bawah polisi/ sijil induk tersebut layak mendapat manfaat perlindungan GPA.

- (i) Dalam hal ini, individu yang ingin mendapatkan perlindungan perlu membuat semakan kelayakan di laman sesawang www.programinsan.com dengan memasukkan nombor kad pengenalan beliau.
- (ii) Sekiranya layak, individu tersebut masih perlu mendaftar di aplikasi Wavpay bagi mengaktifkan polisi insurans/takaful beliau. Proses pendaftaran ini memerlukan individu tersebut memuat naik gambar diri sendiri ('selfie') bersama kad pengenalan sebagai pengesahan penerimaan tawaran. Setelah proses ini selesai, individu tersebut perlu bersetuju dengan terma dan syarat-syarat yang ditetapkan bagi Skim INSAN sebelum diberi akses untuk memuat turun sijil insurans/ takaful yang ditawarkan oleh AmGeneral atau Takaful Ikhlas.
- (iii) Dengan melengkapkan proses di atas, individu tersebut telah memberi kelulusan penggunaan data mereka bagi tujuan mendapatkan perlindungan insurans/ takaful di bawah Skim INSAN.

Berdasarkan penjelasan di atas, pihak BNM berpendapat bahawa isu pelanggaran maklumat peribadi pelanggan di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 [Akta 758] dan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 [Akta 759] tidak timbul berikutan persetujuan pelanggan untuk mendapatkan perlindungan dengan memberi maklumat data peribadi mereka melalui aplikasi Wavpay.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : TUN PANG HOK LIONG [LABIS]
TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN PANG HOK LIONG [LABIS] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan KidZania Singapura yang dimiliki oleh Khazanah Nasional Bhd. yang telah dibeli oleh Sim Leisure Group pada harga RM380,000 pada November 2020 telah mengakibatkan Khazanah Nasional Bhd. mengalami kerugian besar sejumlah RM200 juta dan apakah tindakan sewajarnya akan diambil terhadap mereka yang menyebabkan kerugian itu.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kidzania Singapura dibuka pada Julai 2016 dan dikendalikan oleh Rakan Riang Pte Limited (RRPL) iaitu anak syarikat Destination Resorts and Hotels Sdn. Bhd (DRH) yang merupakan anak syarikat Khazanah Nasional Berhad (Khazanah).

Penjualan aset KidZania Singapura kepada Sim Leisure Group (SLG) bukanlah sebuah transaksi penjualan saham oleh Khazanah atau DRH kepada SLG. Pihak SLG telah membeli semua aset tidak alih dan aset yang dilupuskan (*scrap/non-moveable asset*) daripada pelikuidasi yang dilantik oleh DRH atas harga bidaan SGD110,000 (RM380,000) yang ditentukan oleh pelikuidasi tersebut.

Pada awal tahun 2020, RRPL telah membuat satu kajian pasaran untuk mengenal pasti minat pelabur untuk membeli saham RRPL dan mengambilalih KidZania Singapura, tetapi usaha ini tidak berjaya apabila wabak Covid-19 melanda negara dan industri pelancongan telah terjejas secara langsung.

Berikutan itu, DRH telah mengambil keputusan untuk membubarkan RRPL, menutup operasi KidZania Singapura, menamatkan lesen perjanjian francais KidZania Singapura dengan KidZania Mexico serta menamatkan kontrak perjanjian penyewaan bangunan dengan Singapore Development Corporation (SDC) pada bulan Jun 2020 setelah pelbagai usaha yang dilakukan gagal memulihkan keadaan kewangan KidZania Singapura.

SLG telah membeli semua aset tidak boleh alih daripada pelikuidasi secara rundingan terus, lesen francais dengan KidZania Mexico dan rundingan penyewaan bangunan dengan pihak SDC tanpa melibatkan pihak DRH.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN JAMALUDIN BIN YAHYA [PASIR SALAK]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN JAMALUDIN BIN YAHYA [PASIR SALAK] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan status terkini pengambilalihan Boustead Naval Shipyard oleh Kementerian Kewangan dan apakah hala tuju atau visi misi dan objektif terhadap pengambilalihan tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Status pengambilalihan Boustead Naval Shipyard Sdn Bhd (BNSSB) sehingga 2 Oktober 2023 adalah seperti berikut:

- (i) 10.38% saham milik Lembaga Tabung Angkatan Tentera telah selesai dipindah milik kepada Ocean Sunshine Berhad, sebuah syarikat milik penuh Menteri Kewangan (Diperbadankan) [MKD]; dan
- (ii) Baki 68.85% dan 20.77% masing-masing milik Boustead Holdings Berhad dan Perstim Industries Sdn Bhd kini dalam proses rundingan untuk dipindah milik dan dijangka dapat dimuktamadkan selewat-lewatnya pada suku ke-4 2023.

Hala tuju, visi dan misi serta objektif pengambilalihan BNSSB adalah seperti berikut:

- (i) Memastikan BNSSB dapat menyiapkan pembinaan 5 buah kapal *Littoral Combat Ship* (LCS) dalam tempoh yang ditetapkan seperti mana Perjanjian Tambahan Keenam;
- (ii) Memastikan *governance* atau tata kelola yang baik di dalam pengurusan syarikat berkaitan Kerajaan termasuk pengurusan kewangan yang telus dan pengurusan projek yang lebih teratur;
- (iii) Menguruskan ketersediaan pengurusan belanjawan yang lebih tersusun dan baik bagi memastikan projek ini dapat dilaksanakan mengikut kontrak yang telah ditandatangani;
- (iv) Memastikan ekosistem pembinaan kapal yang melibatkan vendor tempatan dan antarabangsa, pihak institusi kewangan yang menyediakan pembiayaan dapat dipulihkan bagi menjana aktiviti ekonomi di Lumut khususnya; dan
- (v) Memastikan aset strategik negara disediakan untuk kegunaan Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) dan imej negara terpelihara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN ZAHIR BIN HASSAN [WANGSA MAJU]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN ZAHIR BIN HASSAN [WANGSA MAJU] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan :

- (a) dengan merujuk kenyataan media pada 5 Ogos 2023, apakah rasional dan justifikasi Kementerian dalam mewujudkan sekolah khas bagi golongan miskin ; dan
- (b) sama ada Kementerian telah membuat kajian menyeluruh termasuk kajian terhadap impak sosial dan psikologi sebelum mengumumkan pelaksanaan sekolah khas tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Setiap warganegara Malaysia berhak mendapat akses kepada pendidikan yang berkualiti tanpa mengira latar belakang agama, bangsa, budaya, kaum dan etnik. Dalam memastikan keberhasilan dan kesaksamaan akses pendidikan kepada semua anak-anak Malaysia, Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) komited melaksanakan beberapa inisiatif dan pendekatan supaya semua murid termasuklah murid paling miskin di negara ini tidak ketinggalan dalam pendidikan. KPM yakin pendidikan mampu mengubah mobiliti sosial seseorang untuk keluar dari kepompong kemiskinan. Hasrat ini selaras dengan Teras ke Tiga (3) dalam Tujuh (7) Teras Nadi Keunggulan KPM yang memberi perhatian terhadap isu kemiskinan multidimensi murid daripada keluarga B40.

KPM mendapati kemiskinan merupakan salah satu faktor yang menyumbang kepada keciciran murid di sekolah. Sehingga Jun 2022, kadar keciciran murid di seluruh negara pada peringkat sekolah rendah adalah 0.07 peratus manakala pada peringkat sekolah menengah pula adalah 0.99 peratus. KPM terus komited dalam membantu murid yang berpotensi ciceri akibat kemiskinan untuk meneruskan persekolahan.

Justeru, KPM telah memperuntukkan dua jenis bantuan persekolahan iaitu bantuan persekolahan umum (BP Umum) dan bantuan persekolahan khusus (BP Khusus). BP Umum ialah bantuan kewangan bagi membiayai kos aktiviti pengajaran dan pembelajaran (PdP), sukan, kokurikulum dan pentadbiran sekolah serta asrama yang melibatkan semua murid di semua sekolah kerajaan (SK) dan sekolah bantuan kerajaan (SBK) bawah KPM.

Manakala, BP Khusus diberikan kepada murid yang memenuhi syarat kelayakan yang ditetapkan oleh KPM. BP Khusus bertujuan membantu menangani masalah keciciran murid akibat daripada kemiskinan dan ketidakupayaan. BP Khusus diberikan dalam bentuk kewangan atau lain-lain seperti makanan atau pakaian. Terdapat 13 jenis BP Khusus ditawarkan kepada murid yang layak memohon mengikut syarat yang ditetapkan. 13 jenis BP Khusus tersebut ialah:

- i. Bantuan Makanan Asrama (BMA);
- ii. Bantuan Perjalanan dan Pengangkutan Murid (PPM);
- iii. Rancangan Makanan Tambahan (RMT);
- iv. Bantuan Pakaian Seragam Pasukan Beruniform (BPS);
- v. Biasiswa Kecil Persekutuan (BKP);
- vi. Biasiswa Sukan (BS);
- vii. Elaun Prauniversiti (EPU);
- viii. Projek Khas Murid Sekolah Berasrama Penuh (PKSBP);
- ix. Bantuan Jaket Keselamatan Murid (JKM);
- x. Kelas Dewasa Ibu Bapa Murid Orang Asli dan Penan/ Peribumi (KEDAP);
- xi. Elaun Murid Berkeperluan Khas (EMK);
- xii. Bantuan Awal Persekolahan (BAP); dan
- xiii. Bantuan Kumpulan Wang Amanah Pelajar Miskin (KWAPM).

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, selain daripada bantuan persekolahan, KPM turut menyediakan tempat menerusi program atau sekolah khusus untuk murid dari keluarga yang berpendapatan rendah. Antara program atau sekolah sedia ada adalah:

- i. **prasekolah KPM** yang bertujuan untuk memberi keutamaan peluang pendidikan awal kanak-kanak kepada keluarga berpendapatan rendah (B40);
- ii. **sekolah asli** yang diwujudkan bagi memastikan kadar celik huruf ditingkatkan, keciciran dikurangkan dan mengurus perdanakan masyarakat orang asli;
- iii. **sekolah berpusat** yang menghimpunkan beberapa sekolah kecil/sekolah kurang murid (SKM) pada satu sekolah berpusat untuk memudahkan murid keluarga miskin di kawasan pedalaman dan di pulau terpencil mendapat akses pendidikan;
- iv. **sekolah K9 dan K11** adalah konsep sekolah yang terdiri daripada murid tahun 1 hingga menengah rendah (K9) manakala K11 pula adalah sekolah yang menempatkan murid tahun 1 sehingga menengah atas bagi mengatasi keciciran;

- v. **sekolah bimbingan jalinan kasih (SBJK)** ditubuhkan untuk kanak-kanak dalam kalangan keluarga dan masyarakat jalanan dan terpinggir;
- vi. **sekolah model khas pendidikan** adalah sekolah yang ditawarkan kepada murid berpotensi dan cemerlang dalam kalangan keluarga miskin di kawasan luar bandar; dan
- vii. **sekolah berasrama penuh (SBP)** yang diwujudkan kepada murid dalam kalangan keluarga berpendapatan rendah. Penawaran kemasukan murid ke tingkatan 1 memberi keutamaan sebanyak 60 peratus kepada murid dalam kalangan keluarga B40 di 70 SBP seluruh negara.

Justeru, penyediaan tempat di sekolah khusus dan program sedia ada yang dilaksanakan di sekolah oleh KPM telah mengambil kira murid dari golongan B40. Buat masa ini, KPM sedang meneliti pelaksanaan program khusus bagi membantu murid dari keluarga yang berpendapatan rendah untuk mendapat pendidikan termasuk meneliti kesesuaian untuk menambah baik program sedia ada. Pelaksanaan program ini akan dijalankan secara rintis terlebih dahulu di sekolah sedia ada yang telah dikenal pasti oleh KPM. Pelaksanaan rintis ini meliputi penginapan, makanan dan bantuan tambahan. Murid yang akan dipilih untuk menyertai program ini adalah dalam kalangan keluarga pendapatan isi rumah di bawah paras garis kemiskinan nasional dan tanpa mengambil kira pencapaian mereka.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' DR. AHMAD YUNUS BIN HAIRI
[KUALA LANGAT]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' DR. AHMAD YUNUS BIN HAIRI [KUALA LANGAT] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan perancangan khusus Kementerian untuk menampung kepadatan pelajar di SK Kebun Baru, SK Jenjarum dan SK Bukit Changgang.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa komited dalam usaha untuk menyediakan prasarana dan kemudahan infrastruktur pendidikan yang cukup serta sempurna untuk semua murid di seluruh negara.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kepadatan murid di sekolah-sekolah KPM terutama dalam kawasan Lembah Klang adalah dalam perhatian KPM. Antara langkah dan usaha yang diambil oleh pihak KPM bagi mengatasi masalah tersebut adalah melalui penambahan bilik darjah di sekolah sedia ada serta pembinaan sekolah baharu berdasarkan keperluan dan kesesuaian tapak.

Berdasarkan data KPM, SK Kebun Baharu, SK Jenjarum dan SK Bukit Changgang telah beroperasi secara dua sesi dan enrolmen murid telah melepasi tahap optimum. Justeru, terdapat keperluan untuk membina bilik

darjah tambahan di sekolah sedia ada dan membina sekolah rendah baharu di kawasan tersebut. Sehubungan dengan itu, KPM telah diluluskan oleh agensi pusat projek pembinaan bangunan gantian 8 bilik darjah beserta dewan terbuka di SK Kebun Baharu dalam Rancangan Malaysia Ke-12 (RMKe-12) *Rolling Plan* (RP) 1 tahun 2021. Status projek adalah di peringkat prabina. KPM juga merancang untuk membina bangunan tambahan di SK Bukit Changgang. Permohonan pembinaan bangunan ini akan dikemukakan untuk pertimbangan dan kelulusan agensi pusat dalam RMKe-12 RP5 tahun 2025.

Berhubung cadangan pembinaan sekolah rendah baharu bagi menampung pertambahan enrolmen murid di SK Jenjarum, agensi pusat telah meluluskan projek perolehan tanah bagi tujuan pembinaan sekolah baharu SK Rimbayu, Kuala Langat dalam RMKe-12 RP3 Tahun 2023. KPM akan mengemukakan permohonan kepada agensi pusat untuk pembinaan sekolah setelah selesai urusan perolehan dan pemilikan tanah tersebut. Walau bagaimanapun, pelaksanaan pembinaan sekolah tersebut tertakluk kepada kelulusan agensi pusat, keutamaan dan kedudukan kewangan kerajaan.

KPM yakin bahawa melalui langkah yang sedang dan akan dilaksanakan ini, isu kepadatan sekolah di kawasan tersebut akan dapat dikurangkan dan seterusnya murid-murid boleh belajar dengan selesa, kondusif seterusnya dapat memberi fokus kepada pembelajaran dengan baik.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK IR. SHAHELMEY BIN YAHYA
[PUTATAN]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK IR. SHAHELMEY BIN YAHYA [PUTATAN] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan menurut laporan oleh BMI yang berpangkalan di London, inflasi Malaysia adalah pada kadar sederhana, memuncak pada 4.7% *year-over-year* pada Ogos 2022. Data terkini (Mei 2023) meletakkan inflasi pada 2.8% *year-over-year*. Ini adalah bacaan inflasi terendah sejak Mei 2022, walaupun ini lebih tinggi daripada kebiasaan isi rumah Malaysia (purata inflasi 2.0% tahun ke tahun sepanjang tempoh 2015-2019). Pasukan pakar meramalkan inflasi akan menurun pada penghujung 2023 ke 2.5% tahun ke tahun dan purata 2.3% berbanding 2024. Risikonya ialah jikalau inflasi kekal pada tahap ini lebih lama daripada yang dijangkakan, yang akan mempercepatkan penghakisan kuasa beli isi rumah. Nyatakan tindakan yang bakal diambil oleh pihak Kementerian untuk menurunkan lagi kadar inflasi serendah 2%.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Berdasarkan data terkini, kadar inflasi negara bagi bulan Ogos 2023 terus mencatat trend penurunan kepada 2 peratus, iaitu terendah sejak September 2021. Kadar tersebut juga jauh lebih rendah berbanding beberapa negara maju dan serantau seperti UK (6.7 peratus), Filipina (5.3 peratus), Singapura (4 peratus), AS (3.7 peratus) dan Indonesia (3.3 peratus).

Strategi Kerajaan bagi mengawal kenaikan kadar inflasi dalam jangka masa pendek adalah menerusi langkah fiskal, antaranya pemberian subsidi kepenggunaan serta kawalan harga bagi barangan keperluan terpilih. Langkah ini adalah bertujuan untuk mengimbangi kesan kenaikan harga perkhidmatan dan makanan. Tanpa langkah yang dinyatakan, inflasi negara mungkin mencatat kadar yang lebih tinggi sekiranya Kerajaan menghapuskan semua subsidi yang dinikmati rakyat pada ketika ini, sekaligus memberi kesan kepada perbelanjaan penggunaan akhir swasta.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SRI SAIFUDDIN ABDULLAH
[INDERA MAHKOTA]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' SRI SAIFUDDIN ABDULLAH [INDERA MAHKOTA] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah pelan terperinci pihak Kementerian terhadap kesinambungan inisiatif Pelan Pembangunan Pendidikan 2013-2025.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) komited dalam memastikan sistem pendidikan dapat mencapai aspirasi negara Malaysia. Sehubungan dengan itu, KPM telah melaksanakan transformasi pendidikan melalui Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013 – 2025 (PPPM) yang menggariskan lima aspirasi sistem iaitu Akses, Kualiti, Ekuiti, Perpaduan dan Kecekapan untuk mencapai aspirasi murid yang berikut, iaitu: Pengetahuan, Kemahiran Berfikir, Kemahiran Memimpin, Kemahiran Dwibahasa, Etika dan Kerohanian, Identiti Nasional.

PPPM 2013-2025 telah menunjukkan pencapaian positif dan dilaporkan melalui Laporan Tahunan PPPM yang dikeluarkan pada setiap tahun. Laporan tahunan ini boleh diakses oleh setiap golongan masyarakat di laman sesawang KPM. Antara kejayaan PPPM 2013-2025 telah menunjukkan pencapaian positif seperti peningkatan enrolmen khususnya di peringkat menengah atas yang telah meningkat daripada 77.96 peratus

pada tahun 2013 kepada 89.97 peratus pada tahun 2022. Peningkatan Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) mengikuti Program Pendidikan Inklusif (PPI) turut meningkat daripada 9.6 peratus pada tahun 2013 kepada 83.47 peratus pada tahun 2022.

Dari segi pencapaian murid dalam Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) juga telah menunjukkan jurang pendidikan antara murid di bandar dan luar bandar semakin mengecil iaitu daripada 0.61 peratus pada tahun 2012 kepada 0.43 peratus pada tahun 2022. Di samping itu, jurang pencapaian layak sijil SPM 2022 antara jantina juga merapat sebanyak 40.48% daripada tahun 2016 dan peratus yang layak menerima sijil SPM juga menunjukkan peningkatan daripada 85.2 peratus pada tahun 2016 kepada 91.6 peratus pada tahun 2022

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM kini sedang menilai pencapaian pelan ini dan juga telah memulakan perancangan, libat urus, sindikasi dengan pemegang taruh dalam membangunkan pelan pendidikan baharu. KPM telah menubuhkan sebuah pasukan petugas khas bagi menerajui perancangan, hala tuju dan pembangunan pelan pendidikan baharu. Perancangan ini akan terus menambah baik sistem pendidikan ke arah pembentukan Malaysia Madani.

KPM beriltizam merangka polisi pendidikan baharu yang dinamik melalui pendekatan terbeza mengikut situasi. Usaha ini adalah bagi melahirkan rakyat Malaysia yang berilmu pengetahuan, berakhlak mulia, bertanggungjawab, berketrampilan, dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri serta memberi sumbangan terhadap keharmonian dan kemakmuran keluarga, masyarakat dan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : PUAN WONG SHU QI [KLUANG]
TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

PUAN WONG SHU QI [KLUANG] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan status Fasiliti Sokongan Akaun 2 (FSA) KWSP dengan menyatakan bilangan peserta mengikut pecahan umur, jantina, kaum, negeri, jumlah pinjaman dan institusi kewangan.

JAWAPAN

Tuan Yang di Pertua,

Inisiatif Program Fasilitas Sokongan Akaun 2 (FSA2) adalah bertujuan untuk membantu ahli KWSP yang memerlukan bantuan kewangan mendapatkan pembiayaan peribadi daripada institusi perbankan. Simpanan dalam Akaun 2 boleh digunakan untuk membayar pembiayaan peribadi ini menerusi permohonan awal Pengeluaran Umur 50 Tahun atau 55 Tahun.

Melalui FSA2, ahli yang layak boleh memohon dan memperoleh pembiayaan minimum RM3,000 sehingga maksimum RM50,000 bagi membantu mereka memenuhi keperluan kewangan yang bersesuaian dengan kemampuan kredit dan aliran tunai mereka berdasarkan penilaian kredit yang dibuat oleh pihak bank ke atas pemohon.

Sejak permohonan dibuka pada 7 April 2023, setakat 2 Oktober 2023, sejumlah **64,619** permohonan telah diluluskan oleh Institusi Kewangan melalui MBSB dan BSN dengan jumlah keseluruhan pembiayaan adalah sebanyak **RM1.29 bilion**.

Berdasarkan pecahan mengikut **jantina** pula, sejumlah **46,805 (72%)** adalah pemohon daripada golongan **lelaki** manakala **17,814 (28%)** adalah daripada golongan **wanita**.

Bagi pecahan mengikut **umur**, permohonan adalah terbahagi kepada tiga (3) peringkat umur seperti berikut:-

- (i) **40 hingga 45 tahun** : sejumlah **42,165 (65.3%)** pemohon (RM853.9 juta);
- (ii) **46 hingga 50 tahun** : sejumlah **18,490 (28.6%)** pemohon (RM397.7 juta); dan

- (iii) **51 tahun dan ke atas** : sejumlah **3,964 (6.1%)** pemohon (RM40.5 juta).

Bagi statistik permohonan FSA2 berdasarkan **kaum** pula, kaum **Melayu** mencatatkan jumlah permohonan tertinggi sebanyak **53%** dengan **34,013** permohonan berjumlah **RM639.6 juta**, diikuti dengan kaum Cina sebanyak **22%** dengan **14,063** permohonan berjumlah **RM345.7 juta** dan **India** sebanyak **12%** dengan **7,627** permohonan berjumlah **RM143.2 juta**.

Bagi statistik permohonan FSA2 berdasarkan **negeri** pula, negeri **Selangor** mencatatkan jumlah permohonan tertinggi sebanyak **33.6%** iaitu **21,744** permohonan berjumlah **RM467.6 juta**, diikuti **Kuala Lumpur** dengan **12.5%** iaitu **8,082** permohonan berjumlah **RM182.5 juta** dan **Johor** **10.6%** iaitu **6,873** permohonan berjumlah **RM127.8 juta**.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' DR. ALIAS BIN RAZAK
[KUALA NERUS]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' DR. ALIAS BIN RAZAK [KUALA NERUS] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan kuota Jururawat Terlatih Warga Asing (JTWA) yang dibenarkan oleh Kementerian dan apakah faktor mendesak yang mendorong kepada keperluan jururawat import ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kekurangan tenaga kerja jururawat di kedua-dua sektor awam dan swasta memberi kesan yang besar terhadap penyampaian perkhidmatan kesihatan di negara ini. Punca utama kekurangan jururawat adalah disebabkan jumlah graduan yang merundum semasa pandemik COVID-19 dan situasi ini tidak memenuhi keperluan permintaan dan penawaran.
2. KKM telah mengkaji unjuran keperluan jururawat di sektor swasta dan bersetuju memberi kelonggaran bersyarat kepada fasiliti kesihatan swasta untuk mengambil Jururawat Terlatih Warga Asing (JTWA) bagi tempoh 12 bulan mulai 1 Oktober 2023 hingga 30 September 2024. Walaupun tempoh sah pengambilan JTWA hanya untuk setahun sahaja, pelanjutan perkhidmatan dibenarkan selama 12 bulan lagi berdasarkan kelulusan Perakuan Pengamalan Sementara (TPC) dan ia akan dinilai semula mengikut keadaan serta keperluan semasa.
3. Bilangan JTWA di setiap fasiliti kesihatan swasta tidak boleh melebihi 40 peratus daripada jumlah jururawat di fasiliti berkenaan. Pengambilan JTWA juga hendaklah mematuhi kepada terma dan syarat yang ditetapkan oleh Kementerian Dalam Negeri (KDN).
4. Penggajian JTWA dapat membantu mengoptimumkan pengoperasian dan perkhidmatan di fasiliti swasta. Dengan ini, fasiliti-fasiliti tersebut akan lebih bersedia untuk menyokong KKM dalam memenuhi keperluan kesihatan rakyat, melalui jalinan kerjasama awam-swasta. Secara tidak langsung, langkah ini akan memberi kesan positif terhadap pelbagai sektor ekonomi seperti pelancongan kesihatan dan seterusnya merangsang pertumbuhan ekonomi negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN RIDUAN BIN RUBIN [TENOM]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN RIDUAN BIN RUBIN [TENOM] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah perkembangan terkini status menaik taraf bangunan serta infrastruktur sekolah daif terutamanya di Tenom yang telah diumumkan di dalam Belanjawan 2023 menerusi peruntukan berjumlah RM900 juta.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa komited dalam usaha untuk menyediakan prasarana dan kemudahan infrastruktur pendidikan kepada semua sekolah.

Melalui Belanjawan Tahun 2023, KPM telah diluluskan peruntukan sebanyak RM850 juta bagi tujuan penyelenggaraan institusi pendidikan di seluruh negara. Institusi pendidikan ini termasuklah sekolah, kuarters, cerun di kawasan institusi pendidikan, kolej matrikulasi, institut perguruan dan juga kolej vokasional.

Bagi negeri Sabah, sehingga 30 September 2023, KPM telah menyalurkan peruntukan penyelenggaraan sebanyak RM72.47 juta berdasarkan permohonan melalui pejabat pendidikan daerah atau jabatan pendidikan negeri.

Daripada jumlah tersebut, KPM telah menyalurkan peruntukan penyelenggaraan sebanyak RM300,000 kepada dua buah sekolah kebangsaan iaitu Sekolah Kebangsaan (SK) Kalang Kanar dan SK Pulong serta dua buah rumah guru iaitu Rumah Guru SK Ulu Entabuan dan Rumah Guru SK Masanoi di daerah Tenom. Kerja-kerja penyelenggaraan melibatkan pembaikan dan penyelenggaraan kecil di bangunan pentadbiran sekolah dan bangunan rumah guru serta kerja-kerja lain berkaitan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM akan menyalurkan peruntukan penyelenggaraan kepada sekolah berdasarkan keperluan (needs-based) dengan adil dan sewajarnya berdasarkan permohonan dan susunan keutamaan tanpa mengira sekolah bantuan atau sekolah kerajaan. Justeru, had siling peruntukan penyelenggaraan untuk setiap sekolah tidak akan dijadikan rujukan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, KPM akan mempertimbangkan sebarang permohonan peruntukan penyelenggaraan tambahan jika terdapat keperluan dari semasa ke semasa demi memastikan fasiliti-fasiliti pendidikan berada dalam keadaan yang selesa dan selamat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK DR. NIK MUHAMMAD ZAWAWI BIN
HAJI SALLEH [PASIR PUTEH]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK DR. NIK MUHAMMAD ZAWAWI BIN HAJI SALLEH [PASIR PUTEH] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan perancangan pihak Kementerian dalam menambah dan menaik taraf kemudahan infrastruktur sekolah-sekolah di luar bandar agar seimbang dengan perkembangan arus perdana termasuklah capaian internet.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa komited dalam usaha menyediakan prasarana dan kemudahan infrastruktur pendidikan termasuk capaian internet kepada semua murid di seluruh negara tanpa mengira sekolah di bandar atau luar bandar. Perkara ini penting bagi memastikan murid-murid boleh belajar dengan selesa, kondusif dan dapat memberi fokus kepada pembelajaran dengan baik.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi menambah baik dan menaik taraf kemudahan infrastruktur sekolah di seluruh negara, KPM mengguna analisis skor gred impak sebagai indikator penetapan projek pembangunan semula atau menaik taraf bangunan sekolah yang daif. Analisis skor gred impak yang mempunyai 7 tahap skala ini dapat menentukan tahap keadaan komponen fizikal atau fasiliti bangunan di sekolah. KPM memberikan keutamaan untuk melaksanakan projek menaik taraf atau penggantian kepada blok bangunan di sekolah yang berada pada skala 6 dan skala 7 secara berfasa tertakluk kepada keperluan sebenar, lebihan baki tanah sekolah serta status hakmilik tanah. Permohonan pelaksanaan projek ini akan dimohon untuk pertimbangan agensi pusat dalam setiap *Rolling Plan* Rancangan Malaysia Lima Tahun. Walau bagaimanapun pelaksanaan projek ini adalah tertakluk kepada kelulusan agensi pusat, keutamaan dan kedudukan kewangan semasa kerajaan.

Dalam konteks penyediaan ketersambungan rangkaian pula, KPM telah menyediakan capaian jalur lebar internet dengan kelajuan 30Mbps hingga 300Mbps untuk 10,237 sekolah di bawah KPM. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 4,957 sekolah disediakan dengan talian gentian optik, 4,681 sekolah disediakan talian jalur lebar tanpa wayar 4G dan 599 sekolah disediakan dengan talian satelit. Khusus bagi sekolah di luar bandar, sebanyak 960 disediakan dengan talian gentian optik, 2,775 disediakan dengan talian jalur lebar tanpa wayar dan 589 disediakan dengan talian satelit.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO HENRY SUM AGONG [LAWAS]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO HENRY SUM AGONG [LAWAS] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah tahap pelaksanaan klinik daerah Lawas yang tergendala dan Hospital Daerah Lawas yang sedang dalam pelaksanaan, bila boleh disiapkan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, Projek Klinik Kesihatan (Jenis 3) dengan Kuarters Lawas dilaksanakan dalam dua (2) fasa oleh Jabatan Kerja Raya (JKR) Sarawak. Kontrak bagi fasa pertama yang melibatkan skop kerja tanah telah bermula pada 30 November 2015 dan siap sepenuhnya pada 25 Ogos 2016.

2. Selepas kerja-kerja tanah ini siap, tapak projek perlu dibiarkan untuk tempoh tertentu bagi memberikan masa untuk mendapan (*settlement*) berlaku dahulu. Apabila tapak tersebut telah stabil (*consolidated*), barulah fasa kedua projek iaitu melibatkan skop kerja bangunan dapat dimulakan. Proses ini amat penting bagi memastikan bangunan yang akan disiapkan kelak tidak menghadapi masalah keretakan bangunan yang disebabkan oleh mendapan tanah.

3. Kontrak bagi fasa kedua ini telah bermula pada 17 September 2020 dan dijadualkan siap pada 14 Disember 2023. Sehingga September 2023, kemajuan kerja yang dicapai adalah sebanyak 80.15% berbanding jadual sebanyak 86.00%. Kementerian Kesihatan dan JKR Sarawak sedang membuat pemantauan rapi bagi memastikan projek ini dapat disiapkan mengikut tarikh siap yang ditetapkan.

4. Projek pembinaan Hospital Lawas pula dilaksanakan oleh Jabatan Kerja Raya (JKR) Malaysia dalam tiga (3) fasa. Fasa 1 dan Fasa 2 projek ini telah siap mengikut tarikh seperti berikut:

- i. Fasa 1 - Pengubahsuaian Untuk Kerja-Kerja *Decanting* dari 30 April 2012 hingga 13 Mac 2013; dan
- ii. Kerja Meroboh Bangunan Tertentu Dan Kerja Tanah dari 17 Februari 2014 hingga 29 November 2015.

5. Kontrak bagi Fasa 3 iaitu Kerja Bangunan telah dimulakan pada 30 Jun 2020 dan dijadualkan siap pada 11 Disember 2024. Sehingga 31 Ogos 2023, kemajuan kerja bagi projek ini adalah mendahului jadual sebanyak 43 hari di mana kemajuan sebenar telah mencapai 41.72% berbanding jadual sebanyak 38.87%.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN PRABAKARAN A/L M
PARAMESWARAN [BATU]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN PRABAKARAN A/L M PARAMESWARAN (BATU) minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan adakah **TEKUN** mempunyai program-program keusahawanan yang melibatkan silibus libat urus pentadbiran, promosi dan pemasaran, skil penggunaan komputer seperti Microsoft Excel, aplikasi reka grafik dan penulisan pemasaran bagi membantu peminjam untuk meningkatkan jualan mereka dan meningkatkan kebolehpayaan pembayaran semula.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, **TEKUN Nasional** mewajibkan penerima pembiayaan untuk menghadiri Seminar Asas Keusahawanan (SAK) bagi meningkatkan pengetahuan dan kefahaman usahawan mengenai strategi dan teknik pemasaran berkesan serta pengurusan kewangan perniagaan yang cekap. Melalui inisiatif ini, penerima-penerima pembiayaan **TEKUN** akan mengikuti latihan keusahawanan asas yang meliputi modul keusahawanan, pemasaran dan perakaunan. Sehingga September 2023, sebanyak 40 siri program SAK telah diadakan melibatkan penyertaan seramai 21,888 orang usahawan.

SOALAN NO : 33

2. Bagi usahawan yang memerlukan bimbingan dan latihan yang lebih mendalam serta membantu usahawan meningkatkan nilai jualan dan kebolehpayaan pembayaran semula, INSKEN, salah sebuah agensi di bawah KUSKOP, menyediakan program latihan keusahawanan yang memberi fokus kepada konsep M.O.F.A.L iaitu pemasaran (*marketing*), operasi (*operational*), kewangan (*financial*), pentadbiran (*adminstration*) dan kepimpinan (*leadership*). Sehingga September 2023, INSKEN telah melatih 2,805 orang usahawan melalui program-program yang telah disediakan seperti berikut:

- i. Program Latihan Pemasaran yang merangkumi:
 - Latihan Strategi Pemasaran Offline dan Online untuk Bisnes;
 - Latihan Teknik Meningkatkan Jualan;
 - Latihan Tingkatkan Jualan dengan Penjenamaan Bisnes; dan
 - Latihan Menghasilkan Video Menggunakan Smartphone.
- ii. Program Latihan Operasi yang merangkumi:
 - Latihan Membina SOP untuk Perniagaan;
 - Latihan Rancangan Perniagaan; dan
 - Latihan Kanvas Model Perniagaan.
- iii. Program Latihan Kewangan yang melibatkan:
 - Kursus Urus Tunai; dan
 - Latihan Keuntungan Menu untuk Perniagaan.
- iv. Program Latihan Pentadbiran yang melibatkan:
 - Latihan Pengurusan Pelanggan untuk Perniagaan; dan
 - Latihan Membina Kesetiaan Pelanggan untuk Perniagaan.
- v. Program Latihan Kepimpinan yang melibatkan:
 - Latihan Kepimpinan Pemilik Perniagaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN HAJAH SALAMIAH BINTI MOHD NOR
[TEMERLOH]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

PUAN HAJAH SALAMIAH BINTI MOHD NOR [TEMERLOH] minta
MENTERI PENDIDIKAN menyatakan :

- (a) status pembinaan bangunan tambahan Kolej ERT Puteri Temerloh yang bermula pada 14 Disember 2020, dijangka siap pada 14 Ogos 2022; dan
- (b) bila tarikh pihak sekolah boleh menggunakan bangunan itu sepenuhnya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) komited dalam menyediakan infrastruktur pendidikan yang selamat dan kondusif untuk kegunaan murid dan warga sekolah di seluruh negara.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Projek Menaiktaraf Sekolah Menengah Vokasional ERT Puteri Temerloh Kepada Kolej Vokasional ERT Puteri Temerloh, Pahang telah diberikan tarikh milik tapak pada 14 Disember 2020 dengan tarikh siap asal ditetapkan pada 14 Ogos 2022. Kontraktor telah diberikan Lanjutan Tempoh Masa atau *Extension Of Time* (EOT) selama 276 hari disebabkan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) No. 1 dan No. 2 serta insiden banjir yang telah melanda tapak projek pada Disember 2021. Oleh yang demikian, tarikh siap semasa telah dilanjutkan kepada 17 Mei 2023.

Sehingga 31 Ogos 2023, kemajuan fizikal sebenar berada pada tahap 23 peratus berbanding kemajuan fizikal jadual iaitu 100 peratus dengan kelewatan sebanyak 107 hari, justeru ia dikategorikan sebagai projek sakit.

Selaras dengan kelulusan perubahan skop dan kos, KPM akan mengadakan rundingan semula dengan kontraktor bagi memuktamadkan hala tuju pelaksanaan projek. Sekiranya kontraktor tidak bersetuju melaksanakannya, maka kontrak akan ditamatkan dan projek ini akan ditender semula.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI PANGLIMA BUNG MOKTAR BIN
RADIN [KINABATANGAN]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

**DATUK SERI PANGLIMA BUNG MOKTAR BIN RADIN
[KINABATANGAN]** minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah perancangan Kementerian dalam menaik taraf sekolah-sekolah daif di kawasan Parlimen Kinabatangan bagi memastikan para pelajar dapat belajar dalam keadaan yang selamat, selesa dan kondusif.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa proaktif dan memberi keutamaan dalam usaha menangani sekolah yang mempunyai bangunan daif di seluruh negara termasuk di negeri Sabah.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan data KPM, sehingga September 2023, bilangan sekolah yang mempunyai bangunan daif khusus di parlimen Kinabatangan, Sabah adalah sejumlah 18 buah. Daripada jumlah tersebut tiga buah sekolah telah diluluskan projek naik taraf dan pembinaan bangunan gantian dalam Rancangan Malaysia Ke-12 *Rolling Plan* 1 (RP1) hingga RP3. Sekolah-sekolah tersebut adalah SK Paris, SK Tanjong Aru dan SMK Sukau. Status terkini bagi projek pembinaan SK Paris dan SMK Sukau adalah peringkat prabina manakala bagi projek pembinaan SK Tanjong Aru telah siap sepenuhnya.

KPM juga telah mengemukakan permohonan pembinaan bangunan gantian di tiga buah lagi sekolah di parlimen Kinabatangan dalam RMKe-12 RP4 Tahun 2024. Buat masa ini permohonan tersebut adalah dalam penelitian agensi pusat, tertakluk kepada keutamaan dan kedudukan kewangan semasa Kerajaan.

Berhubung projek menaik taraf atau pembinaan gantian bangunan daif di sekolah yang lain, KPM melalui JPN Sabah sedang meneliti keperluan kebolehlaksanaan pembinaan bangunan gantian di sekolah-sekolah ini terutama dalam aspek keperluan sebenar, lebihan baki tanah sekolah serta status hakmilik tanah sebelum dimohon secara berfasa kepada pihak agensi pusat untuk dipertimbangkan dalam Rancangan Malaysia Lima Tahun (RMLT). Walau bagaimanapun, pelaksanaan projek ini adalah tertakluk kepada kelulusan agensi pusat, keutamaan dan kedudukan kewangan semasa kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATUK ALI ANAK BIJU [SARATOK]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK ALI ANAK BIJU [SARATOK] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan adakah pihak Kementerian berhasrat untuk memperluas klinik kesihatan bergerak di seluruh negara termasuk di kawasan luar bandar dan pedalaman Sabah dan Sarawak, dan berapakah bilangan klinik bergerak yang sedia ada sehingga kini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pada tahun 2023, terdapat 239 pasukan Klinik Bergerak yang beroperasi iaitu 117 di Semenanjung, 97 di Sarawak dan 25 pasukan di Sabah. Bagi tahun 2023 terdapat peningkatan pasukan bergerak ke 243 pasukan di 11 buah negeri iaitu 99 pasukan di Semenanjung, 104 di Sarawak dan 40 pasukan di Sabah.
2. Perkhidmatan ini telah memberi manfaat kepada seramai 44,263 orang populasi di negeri Sabah dari 391 lokaliti manakala di negeri Sarawak pula seramai 93,971 orang dari 1099 lokaliti telah menikmati perkhidmatan kesihatan sehingga Jun 2023.
3. Kementerian Kesihatan akan sentiasa berusaha untuk meningkatkan akses dan memperkukuh perkhidmatan daripada segi kemudahan (accessibility) kepada perkhidmatan kesihatan. Walau bagaimanapun, perancangan penyediaan perkhidmatan klinik bergerak adalah tertakluk kepada keperluan setempat yang dirancang oleh Pejabat Kesihatan Daerah/ Pejabat Kesihatan Kawasan / Pejabat Kesihatan Bahagian dengan mengambil kira:
 - (a) keperluan sumber manusia;
 - (b) keperluan setempat;
 - (c) kenderaan;
 - (d) jarak lokasi dari fasiliti kesihatan; dan
 - (e) jumlah populasi serta kebudayaan populasi di negeri masing-masing dalam penyediaan perkhidmatan klinik bergerak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI IR. DR. WEE KA SIONG
[AYER HITAM]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK SERI IR. DR. WEE KA SIONG [AYER HITAM] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan inisiatif dan pendekatan yang akan dilaksanakan oleh Kementerian berikutan kegagalan 90,000 calon Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) 2022 dalam subjek Matematik manakala 52,000 calon lagi tidak lulus dalam subjek Bahasa Inggeris.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa komited memastikan pengajaran dan pembelajaran (PdP) diurus dengan berkesan bagi meningkatkan keberhasilan pembelajaran murid agar murid yang menduduki SPM lulus dalam mata pelajaran yang diambil.

Laporan analisis keputusan peperiksaan SPM Tahun 2022 menunjukkan sebanyak 14.3 peratus iaitu 52,810 orang calon gagal dalam mata pelajaran Bahasa Inggeris dan 24.3 peratus iaitu 89,748 calon gagal dalam mata pelajaran Matematik. Walau bagaimanapun, prestasi mata pelajaran Bahasa Inggeris dan Matematik dalam peperiksaan SPM tahun 2022 telah menunjukkan peningkatan berbanding peperiksaan SPM Tahun 2021. Bagi mata pelajaran Bahasa Inggeris, gred purata bagi peperiksaan SPM Tahun 2022 adalah 5.13 berbanding 5.23 bagi tahun 2021. Manakala bagi mata pelajaran Matematik, gred purata bagi peperiksaan SPM Tahun 2022 adalah 5.43 berbanding 5.57 bagi tahun 2021.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM sentiasa prihatin terhadap calon yang tidak lulus mana-mana mata pelajaran dalam peperiksaan SPM. Untuk membantu calon tersebut, KPM menyediakan peluang kepada calon untuk menduduki peperiksaan SPM Ulangan (SPMU) yang dilaksanakan pada setiap tahun. SPMU menawarkan tiga mata pelajaran, iaitu Bahasa Melayu, Sejarah dan Matematik.

Selain itu, calon juga boleh menduduki peperiksaan SPM sebagai calon persendirian pada tahun-tahun berikutnya. Keputusan ini boleh digabungkan dalam satu sijil peperiksaan sahaja melalui perkhidmatan *patching* sijil peperiksaan SPM yang ditawarkan oleh KPM. Calon yang telah memperoleh sijil SPM kali pertama mulai tahun 2009 layak untuk memohon perkhidmatan ini. Oleh itu, calon masih berpeluang untuk mendapatkan sijil SPM atau memperbaiki keputusan mereka bagi melanjutkan pelajaran ke peringkat seterusnya atau mencari peluang pekerjaan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, Inisiatif Program Transformasi Daerah / *District Transformation Programme* (DTP) yang berfokuskan kepada pengupayaan kumpulan Jabatan Pendidikan Negeri (JPN), Pejabat Pendidikan Daerah (PPD) dan sistem sokongan sekolah telah menjalankan pelbagai program dan siri bengkel yang bertujuan membimbing semua guru sekolah agar dapat merancang intervensi berdasarkan konsep *no one size fits all* melalui analisis data di setiap peringkat sekolah.

Pada tahun 2023, DTP telah memberi keutamaan kepada 649 buah sekolah menengah secara berfokus yang melibatkan 34,951 murid. Semua sekolah fokus dapat mengakses profil murid yang lengkap dengan status pencapaian terkini murid dan keputusan Inventori Kecerdasan Pelbagai (IKP) serta dapatan Instrumen Pengelasan Pendekatan Intervensi (IPPI). Setiap sekolah akan dibimbing oleh PPD untuk merangka dan merancang intervensi berdasarkan rumusan profil murid bagi setiap murid dan sekolah.

Guru didedahkan dengan kecerdasan pelbagai setiap murid melalui IKP agar dapat merancang proses pembelajaran berdasarkan keperluan murid serta guru juga didedahkan dengan karektor sosial murid melalui IPPI agar dapat memberikan sokongan kepada isu sosial yang sedang dihadapi oleh murid dalam memberi perhatian kepada isu minat, sikap, disiplin, tanggungjawab sosial dan sebagainya.

KPM juga turut memantapkan pedagogi guru Matematik dan Bahasa Inggeris melalui strategi dan kaedah pengajaran dan pembelajaran menggunakan pedagogi terbeza dan pembelajaran yang menyeronokkan agar PdP Matematik dan Bahasa Inggeris yang dilaksanakan dalam bilik darjah menepati situasi dan pelbagai kecerdasan murid. Manakala di peringkat pejabat pendidikan daerah pula dari semasa ke semasa sentiasa dilaksanakan pemerkasaan pegawai SISC+ supaya guru-guru dapat diberikan bimbingan dalam aspek pedagogi terbeza bagi menghadapi murid pelbagai kebolehan agar pengajaran lebih menarik dan berkualiti.

Selain itu, terdapat beberapa latihan dan bimbingan untuk guru-guru dalam bidang STEM seperti Projek STEM Executive Consultation (STEMEC) melibatkan guru prasekolah dan sekolah rendah, Program Duta Guru YP-KPM dan Program Petrosains Educators Reach Out Series Peringkat Rintis.

Selaras dengan hasrat Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 dan The Roadmap 2015-2025, semua Pegawai Perkhidmatan Pendidikan (PPP) opsyen Bahasa Inggeris (BI) iaitu pendidik murid (guru) perlu berada pada tahap penguasaan minimum Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) C1. Sebagai satu langkah inisiatif untuk memastikan guru opsyen BI mencapai tahap penguasaan CEFR C1, KPM melalui *English Language Teaching Centre* (ELTC) telah melaksanakan latihan *Professional Up-Skilling of English Language Teachers* (Pro-ELT) Enhance dan telah melatih seramai 3000 guru opsyen BI pada tahun 2021 dan 6000 guru pada tahun 2022. Seramai 1500 guru opsyen BI sedang menjalani latihan tersebut pada tahun 2023.

KPM yakin usaha dan inisiatif daripada KPM, JPN dan PPD akan membantu sekolah bagi memastikan murid lulus mata pelajaran yang diambil dalam SPM.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN
[SIK]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN [SIK] minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan pelan tindakan Kementerian bagi membangunkan usahawan yang menggunakan kemudahan digital bagi meningkatkan pemasaran produk tempatan yang dihasilkan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (KUSKOP) memberi fokus kepada strategi mendigitalisasikan usahawan tempatan dengan mempercepatkan tahap adaptasi teknologi bagi meningkatkan produktiviti perniagaan termasuk dari aspek pemasaran serta menggalakkan penggunaan platform digital bagi memperluas pasaran domestik dan antarabangsa. Bagi tujuan ini, beberapa program khusus telah dilaksanakan di bawah strategi tersebut seperti berikut:

- i. **Platform Keusahawanan Digital MyMall** yang merupakan platform pembangunan ekosistem keusahawanan digital yang menyediakan platform khas untuk Perusahaan Mikro, Kecil, dan Sederhana (PMKS) memasarkan produk atau perkhidmatan kepada pengguna secara dalam talian;
- ii. **SME Technology Transformation Fund (STTF)** oleh SME Bank yang menyediakan bantuan kewangan kepada PMKS untuk meningkatkan penggunaan digital atau automasi dalam operasi perniagaan bagi mencapai produktiviti yang lebih tinggi dan peningkatan akses pasaran;
- iii. **Skim Pembiayaan Online TEKUN (SPOT)** oleh TEKUN Nasional yang bertujuan menyediakan modal pembiayaan secara mudah dan cepat, khusus untuk usahawan yang menjalankan perniagaan secara atas talian; dan
- iv. **Program Micro Connector** oleh SME Corp. yang bertujuan menyediakan sokongan teknikal bagi usahawan mikro untuk meningkatkan produktiviti serta menjalankan perniagaan dengan lebih cekap dalam bidang digitalisasi dan automasi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : DATO' SRI ISMAIL SABRI BIN YAAKOB
TARIKH : [BERA]
11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' SRI ISMAIL SABRI BIN YAAKOB [BERA] minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan:-

- (a) usaha Kerajaan untuk menambah hasil pendapatan negara; dan
- (b) adakah cukai seperti Cukai Barang dan Perkhidmatan (GST) akan diperkenalkan semula dengan kadar percukaian yang lebih rendah atau terdapat pengecualian terhadap barang-barang tertentu.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan komited dan telah mengambil langkah-langkah untuk mempelbagaikan dan meningkatkan sumber pendapatan negara, antaranya seperti berikut:

- (i) Langkah mobilasi hasil termasuk meluaskan asas hasil cukai; menambah baik dan menyemak semula struktur dan perundangan cukai; serta pemberian insentif percukaian. Kerajaan juga akan melaksanakan Strategi Hasil Jangka Sederhana (MTRS) bagi memastikan perancangan cukai jangka sederhana adalah lebih teratur dan sepadan dengan perbelanjaan. Di samping itu, Kerajaan juga dalam tindakan menggubal Akta Tanggungjawab Fiskal yang dijangka dapat mengukuhkan tadbir urus dan disiplin fiskal negara;
- (ii) Di dalam Belanjawan 2023, Kerajaan telah mengumumkan beberapa langkah percukaian bagi meningkatkan kutipan hasil negara seperti kajian pelaksanaan cukai keuntungan modal, meningkatkan mata peratusan antara 0.5 hingga 2 bagi banjaran pendapatan antara RM1 juta hingga RM2 juta serta melebihi RM2 juta, cukai barangan mewah, program pengakuan sukarela di bawah Lembaga Hasil Dalam Negeri serta Jabatan Kastam DiRaja Malaysia dan duti eksais ke atas *vape*; dan
- (iii) Selain itu, Kerajaan kekal komited terhadap konsolidasi fiskal dalam jangka sederhana serta tumpuan khusus akan diberikan bagi memastikan kemampanan fiskal akan dapat dicapai melalui penjanaan hasil yang mampan dan keberkesanan perbelanjaan melalui peningkatan kecekapan, mengurangkan ketirisan dan pembaziran.

Dalam menimbang sebarang keputusan untuk melaksanakan sebarang dasar percukaian terutamanya cukai kepenggunaan, Kerajaan perlu melihat pelbagai aspek yang berasaskan keberkesanan, kecekapan keadilan dan kemajuan serta kesederhanaan, antaranya struktur keseluruhan sistem percukaian negara sedia ada serta batasan yang ada, ruang penambahbaikan yang boleh dilakukan, kedudukan ekonomi semasa, keperluan hasil Kerajaan serta taraf hidup rakyat secara keseluruhan dan yang paling mustahak adalah kesediaan rakyat.

Dalam konteks ini, penetapan kadar cukai kepenggunaan juga perlu menyeimbangkan keperluan rakyat agar tidak dibelenggu beban cukai yang berlebihan serta keperluan Kerajaan untuk membina ruang fiskal yang mampan bagi memastikan kedudukan ekonomi negara terus stabil. Perkara ini penting bagi memastikan kemampanan fiskal negara untuk menyokong agenda pembangunan negara. Kerajaan akan terus mengadakan libat urus dengan semua pihak berkepentingan bagi mengkaji aspek pembaharuan sistem percukaian termasuklah menambah baik Cukai Jualan dan Cukai

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA, PARLIMEN KELIMA
BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN CHOW KON YEOW
(BATU KAWAN)**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN CHOW KON YEOW [BATU KAWAN] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan adakah kerajaan akan mengkaji semula syarat-syarat teknikal demi memudah cara pendaftaran taska di rumah. Apakah langkah yang akan diambil untuk memastikan penyelarasan daripada segi pendaftaran dan juga penguatkuasaan melibatkan penjagaan golongan kanak-kanak berusia empat hingga sembilan tahun supaya terdapat kesinambungan pada aspek ko-kurikulum serta dasar-dasar termasuk perbezaan dua bidang kuasa di antara pihak Kementerian

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia (JKM) yang diberi tanggungjawab untuk mengawalselia Akta Taman Asuhan Kanak-Kanak 1984 [Akta 308] bagi mendaftar, mengawal memeriksa dan menguatkuasa Peraturan-Peraturan Taman Asuhan Kanak-Kanak (TASKA) sentiasa prihatin dengan isu yang berkaitan TASKA. Kanak-Kanak yang ditempatkan di TASKA adalah berumur antara 0 hingga 4 tahun.
2. TASKA Di Rumah merupakan salah satu daripada empat (4) kategori TASKA yang termaktub di dalam seksyen 5 Akta 308. Bagi memastikan pendaftaran TASKA dapat dilaksanakan oleh JKJ, kelulusan daripada Agensi Teknikal iaitu Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia serta Jabatan Kesihatan hendaklah diperolehi terlebih dahulu. Ini adalah untuk memastikan aspek berkaitan struktur, keselamatan, pencegahan kebakaran dan kebersihan premis dipatuhi.
3. KPWKM mengambil maklum akan cabaran yang dihadapi oleh pengusaha TASKA terutama TASKA Di Rumah dalam mendapatkan kelulusan Agensi Teknikal khususnya oleh PBT. Ini terutamanya ketidakseragaman syarat dan kriteria yang ditetapkan oleh PBT. Perbezaan ini bukan sahaja berbeza mengikut negeri, malah terdapat perbezaan kriteria dan syarat PBT-PBT walaupun mereka adalah dalam negeri yang sama.
4. KPWKM sedang meneliti perkara ini dan memerlukan kerjasama oleh semua PBT di Malaysia untuk mendapatkan penyelesaian terbaik yang menyeluruh dalam hal tersebut.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK ISKANDAR DZULKARNAIN
BIN ABDUL KHALID [KUALA KANGSAR]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK ISKANDAR DZULKARNAIN BIN ABDUL KHALID [KUALA KANGSAR] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan kajian kebolehlaksanaan dan garis panduan yang telah dibangunkan oleh Kementerian bagi mengelakkan risiko kes keracunan akibat penjualan ubat tanpa kawalan susulan cadangan mewujudkan kiosk mesin layan diri perubatan di Projek Perumahan Rakyat (PPR).

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian telah pun mengeluarkan Garis Panduan Penjualan Produk Kesihatan Yang Tidak Dikawal Di Bawah Akta Racun 1952 Melalui Mesin Layan Diri pada 14 September 2023 yang lalu. Garis panduan yang dibangunkan ini menetapkan hanya produk kesihatan yang tidak dikategorikan sebagai ubat terkawal sahaja dibenarkan dijual melalui mesin layan diri. Produk kesihatan ini merangkumi produk *over the counter* (OTC), suplemen kesihatan dan produk tradisional yang berdaftar.
2. Produk kesihatan selain ubat terkawal ini boleh dijual di premis farmasi komuniti atau mana-mana premis perniagaan, dijual secara dalam talian atau melalui mesin layan diri dan pengguna boleh

mendapatkan produk kesihatan tanpa perlu mendapatkan rawatan oleh pengamal perubatan berdaftar atau ahli farmasi berlesen terlebih dahulu (*self medication*).

3. Manakala ubat-ubat yang dikawal di bawah Akta Racun 1952 yang tinggi risiko dan memerlukan penilaian keperluan rawatan yang dikategorikan sebagai ubat terkawal tidak dibenarkan dijual melalui mesin layan diri. Ubat dalam kategori ini hanya dibenar dibekalkan kepada pesakit oleh pengamal perubatan berdaftar dan ahli farmasi berlesen/berdaftar sahaja.

4. Penjualan produk kesihatan yang tidak berdaftar dengan PBKD melalui mesin layan diri adalah melanggar subperaturan 7(1) Peraturan-Peraturan Kawalan Dadah dan Kosmetik 1984 dan merupakan kesalahan di bawah subperaturan 30(1) Peraturan yang sama dan sekiranya disabitkan dengan kesalahan boleh dihukum di bawah subseksyen 12(1) atau 12(2) Akta Jualan Dadah 1952.

5. Manakala penjualan produk ubat-ubatan yang dikawal di bawah Akta Racun 1952 melalui mesin layan diri adalah melanggar seksyen 21 atau seksyen 22 Akta Racun 1952 dan merupakan kesalahan di bawah seksyen 13 Akta Racun 1952 dan sekiranya disabitkan dengan kesalahan boleh dihukum di bawah subseksyen 32(2) Akta Racun 1952.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' RAMANAN RAMAKRISHNAN
[SUNGAI BULOH]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATO' RAMANAN RAMAKRISHNAN [SUNGAI BULOH] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah perancangan jangka masa panjang *first mile and last mile* yang optimum, berkesan dan cekap untuk para pengguna pengangkutan awam seperti LRT, KTM Komuter, dan MRT.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, adalah menjadi hasrat Kerajaan agar pengangkutan awam menjadi pilihan utama mod pengangkutan di negara ini. Justeru, beberapa inisiatif telah diambil Kerajaan dalam usaha meningkatkan kesalinghubungan dan kecekapan sistem pengangkutan awam negara.
2. Perkhidmatan pengangkutan awam yang melibatkan batuan pertama dan terakhir adalah terdiri dari perkhidmatan bas, teksi dan e-hailing.
3. Bagi memastikan kesalinghubungan perkhidmatan bas kepada rakyat, Kerajaan telah menyediakan perkhidmatan bas 'MyBAS' di lima ibu negeri iaitu Kangar, Ipoh, Seremban, Kuala Terengganu dan Johor Bahru. Selain itu, Kerajaan juga memberi bantuan sokongan dana menerusi program Dana Sementara Perkhidmatan Bas Berhenti-henti (ISBSF) kepada pengendali yang menjalankan perkhidmatan bas berhenti-henti di seluruh negara agar perkhidmatan bas terutamanya di laluan-laluan sosial luar bandar tidak terjejas.
4. Kerajaan juga telah memperkenalkan Pas Bulanan Tanpa Had My50 bagi perkhidmatan rel dan bas kendalian RapidKL di Lembah Klang sekaligus membantu meringankan kos sara hidup rakyat serta menghubungkan kawasan-kawasan penempatan dengan stesen-stesen rel dan pusat tumpuan yang berdekatan. Pas Mutiara My30 dengan konsep yang sama turut diperkenalkan di Pulau Pinang bagi perkhidmatan bas RapidPenang untuk mempertingkatkan capaian batuan pertama dan terakhir. Selain itu, khusus untuk kawasan pusat bandar Kuala Lumpur, Kerajaan melalui Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) telah mengoperasikan 11 laluan perkhidmatan bas GoKL dengan 67 hentian bas yang membantu menghubungkan penumpang ke stesen-stesen LRT dan MRT serta pusat-pusat tumpuan di sekitar pusat bandar.

5. Perkhidmatan teksi dan e-hailing iaitu tempahan kenderaan secara atas talian merupakan pelengkap kepada jaringan pengangkutan awam dari segi perjalanan batuan pertama dan akhir. Sesuai dengan arus perubahan teknologi semasa, perkhidmatan e-hailing mempunyai liputan lebih meluas dan dapat memenuhi permintaan pelanggan dengan lebih baik berbanding kaedah tradisional (tahan tepi jalan atau di pengkalan). Bagi menggalakkan persaingan secara sihat, perkhidmatan teksi atau kereta sewa tradisional juga dibenarkan untuk menggunakan platform e-hailing di samping masih boleh beroperasi secara tahanan tepi jalan, untuk memastikan mereka terus berdaya saing selari dengan perkembangan teknologi di dalam memberikan kemudahan yang dimahukan oleh pengguna.

6. Baru-baru ini juga, *Proof Of Concept* (POC) perkhidmatan Bus On Demand (BOD) juga telah dilaksanakan bagi tempoh 2 tahun untuk mengkaji keberkesanan perkhidmatan dan mengumpul maklumat tahap penggunaan perkhidmatan dalam kalangan orang awam. BOD merupakan tempahan perkhidmatan bas melalui aplikasi yang dijalankan tanpa jadual dan laluan yang tetap serta beroperasi di dalam zon yang diluluskan. BOD diunjurkan akan menjadi alternatif tambahan kepada perkhidmatan e-hailing yang mana menawarkan kadar tambang yang lebih rendah serta tertumpu di dalam sesebuah zon atau kawasan sahaja.

7. Perancang Perjalanan PULSE turut dilakukan untuk menghebahkan laluan bas yang melalui lokasi-lokasi menarik (*attractions*), perkhidmatan bas khas seperti Skip Stop Xpress (LRT Ampang-Ampang Park/ KLCC), Bus-on-Demand, dan lain-lain. Penambahbaikan informasi pergerakan bas secara *real-time* melalui imbasan kod QR yang di tampal di hentian bas. Akhir sekali, kolaborasi dengan *influencer* di media sosial turut giat dijalankan bagi meningkatkan lagi kesedaran mengenai perkhidmatan bas dan rel.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA, PARLIMEN KELIMA
BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN JIMMY PUAH WEE TSE
(TEBRAU)**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

YB TUAN JIMMY PUAH WEE TSE (TEBRAU) minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT menyatakan** usaha mengurangkan karenah birokrasi di Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) ketika mendaftarkan OKU dan golongan miskin untuk memohon bantuan daripada Kementerian dan apakah langkah terkini bagi mempercepatkan proses bantuan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) diamanahkan Kerajaan dengan tanggungjawab yang besar untuk menguruskan penyaluran bantuan kebajikan yang menggunakan wang awam. Justeru, setiap permohonan bantuan tunai kebajikan akan dijalankan siasatan untuk penilaian (*means-tested*) bagi memastikan dan mengesahkan kelayakan bantuan kepada pemohon. Urusan ini bersesuaian dengan prinsip penyampaian bantuan kebajikan yang berdasarkan kepada kelayakan dan bukannya berdasarkan hak.
2. Penambahbaikan dari semasa ke semasa telah diambil dalam terus meningkatkan kualiti penyampaian perkhidmatan JKJ kepada pelanggan, termasuklah dalam urusan pendaftaran OKU. Melalui MyDaftar OKU yang telah dilaksanakan sejak 1 November 2021, pendaftaran OKU boleh dibuat secara dalam talian bagi memudah dan mempercepatkan proses pendaftaran OKU. Pemohon juga akan menerima Kad OKU Digital dalam bentuk *QR Code* dalam tempoh 24 jam selepas permohonan diluluskan tanpa perlu hadir ke pejabat.
3. Bagi permohonan OKU yang tidak jelas seperti OKU Pembelajaran, pemohon perlu mendapatkan pengesahan daripada pakar perubatan/pegawai perubatan Kerajaan atau pakar perubatan/pengamal perubatan swasta yang berdaftar dengan Majlis Perubatan Malaysia (MPM), Cawangan Pendaftaran Pakar (*National Specialist Register of Malaysia – NSR*), sebelum permohonan pendaftaran OKU boleh diluluskan.
4. Sementara itu, bagi bantuan kebajikan pula, permohonan yang lebih mudah dan pantas kini boleh dibuat secara dalam talian. Perakuan penerimaan permohonan akan dipaparkan melalui sistem dan permohonan/wakil diperlukan untuk mengemukakan dokumen sokongan dalam tempoh 14 hari dari tarikh permohonan dibuat ke Pejabat Kebajikan Masyarakat berhampiran.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE [SANDAKAN]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE [SANDAKAN] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan secara terperinci :

- (a) jumlah guru-guru berkhidmat di sekolah rendah (SK, SJKC), sekolah menengah (SMK) serta sekolah tingkatan enam dan jumlah kekosongan guru-guru di Parlimen Sandakan; dan
- (b) jumlah murid-murid yang didaftarkan di bawah pendidikan khas dan integrasi di Parlimen Sandakan serta jumlah kelas yang disediakan untuk menampung murid-murid berkeperluan khas ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa memberi perhatian terhadap pengisian guru di sekolah rendah dan menengah seluruh negara bagi memastikan pengajaran dan pembelajaran di sekolah dapat dilaksanakan dengan berkesan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi kawasan Parlimen Sandakan, sehingga 31 Ogos 2023 jumlah perjawatan sekolah menengah adalah sebanyak 723 berbanding pengisian seramai 670 orang. Kekosongan perjawatan guru di sekolah menengah adalah sebanyak 53. Jumlah perjawatan sekolah kebangsaan adalah sebanyak 424 berbanding pengisian seramai 402 orang. Kekosongan perjawatan guru di sekolah kebangsaan bagi kawasan Parlimen Sandakan adalah sebanyak 22 manakala jumlah perjawatan sekolah jenis kebangsaan Cina (SJKC) adalah sebanyak 107 dengan pengisian sepenuhnya. Justeru, tiada kekosongan perjawatan guru di sekolah jenis kebangsaan Cina (SJKC) dalam kawasan Parlimen Sandakan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga 31 Julai 2023, terdapat seramai 183 murid berkeperluan pendidikan khas (MBPK) di Parlimen Sandakan. Daripada jumlah tersebut, 146 MBPK mengikuti Program Pendidikan Khas Integrasi (PPKI), manakala 37 MBPK lagi mengikuti Program Pendidikan Inklusif. Sebanyak 17 kelas disediakan bagi menampung MBPK di PPKI.

KPM komited dalam memastikan perjawatan guru di sekolah sentiasa diisi berdasarkan waran perjawatan yang ditetapkan. KPM juga akan sentiasa memastikan MBPK mendapat akses pendidikan yang berkualiti selari dengan keupayaan mereka.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI PANGLIMA HAJI MOHD SHAFIE
BIN HAJI APDAL [SEMPORNA]**

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

DATUK SERI PANGLIMA HAJI MOHD SHAFIE BIN HAJI APDAL [SEMPORNA] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan perancangan segera Kementerian bagi menaik taraf kemudahan di Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu (KKIA), Lapangan Terbang Tawau dan Lapangan Terbang Sandakan memandangkan ketibaan pelancong antarabangsa dan domestik yang semakin tinggi di Sabah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kapasiti reka bentuk terminal Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu (LTAKK) sedia ada mampu menampung sehingga 9.0 juta penumpang setahun (*million passenger per anum* - mpaa). Pada tahun 2019, LTAKK telah mencatatkan sebanyak 9.4 juta penumpang melebihi kapasiti sedia ada sebanyak 4%. Walaupun terdapat penurunan jumlah penumpang yang ketara pada tahun 2020 dan 2021 berikutan penularan wabak COVID-19, namun jumlah ini kembali meningkat pada tahun 2022 dengan mencatatkan sebanyak 5.02 juta penumpang.
2. Berdasarkan perancangan jangka panjang pihak Malaysia Airport Holdings Berhad (MAHB), terdapat keperluan untuk melaksanakan projek pembesaran LTAKK daripada 9.0 mppa kepada 15.4 mppa untuk menampung keperluan tersebut. Untuk itu, terdapat keperluan untuk pihak Kementerian Pengangkutan (MOT) melaksanakan proses pengambilan tanah di kawasan bersebelahan lapangan terbang. Sehubungan dengan itu, cadangan pengambilan tanah ini akan diteliti dan dipertimbangkan oleh pihak Kementerian untuk dipohon di bawah Rolling Plan 5 (RP5) Rancangan Malaysia ke 12 (RMK-12).
3. Berhubung dengan Lapangan Terbang Tawau (LT Tawau), pada masa ini, kapasiti reka bentuk terminal lapangan terbang ini mampu menampung sehingga 1.5 mppa (1.5 juta penumpang setahun). Pada tahun 2019, Lapangan Terbang Tawau telah mencatatkan sebanyak 1.83 juta penumpang iaitu 22% melebihi kapasiti reka bentuk sedia ada.
4. Walaupun terdapat penurunan jumlah penumpang dalam tempoh penularan wabak COVID-19 iaitu pada tahun 2020 dan 2021, namun unjuran pihak MAHB menjangkakan bahawa jumlah penumpang akan kembali kepada jumlah yang dicatatkan seperti tahun 2019 menjelang tahun 2024, sekaligus akan melebihi kapasiti reka bentuk sedia ada.

5. Sehubungan dengan itu, pihak Kementerian Pengangkutan (MOT) telah menyenaraikan projek menaik taraf LT Tawau di bawah RP4 RMK-12 untuk pertimbangan Kementerian Ekonomi. Cadangan projek naik taraf ini antara lain melibatkan pertambahan kapasiti terminal daripada 1.5 mppa kepada 2.5 mppa.

6. Selanjutnya, Lapangan Terbang Sandakan (LT Sandakan) pada masa ini dibina dengan reka bentuk kapasiti terminal sebanyak 1.4 mppa. Pada tahun 2019 iaitu dalam tempoh pra COVID-19, lapangan terbang ini telah mencatatkan sebanyak 1.0 juta penumpang, manakala pada tahun 2022 iaitu dalam tempoh pasca COVID-19 pula mencatatkan sebanyak 0.8 juta penumpang. Berdasarkan statistik semasa, kapasiti reka bentuk terminal sedia ada masih mampu untuk menampung keperluan semasa. Unjuran trafik penumpang oleh MAHB mendapati bahawa kapasiti reka bentuk terminal sedia ada dijangka mencukupi sehingga selepas tahun 2027.

7. Pada tahun 2022, LT Sandakan baharu sahaja selesai melalui proses naik taraf melalui kontraktor yang dilantik oleh pihak Kementerian. Kerja-kerja naik taraf yang terlibat antara lain adalah pemanjangan landasan daripada 2,133 meter kepada 2,500 meter, pelebaran kawasan memakir pesawat (*parking apron deepening*), pemindahan lokasi (*relocation*) *precision approach light*, sistem *instrument landing system/ glide path* (ILS/GP) dan *precision approach path indicator* (PAPI), pembinaan *taxiway* baharu, *parking apron*, serta *pavement markings*. Projek ini telah dikeluarkan Perakuan Siap Kerja (*Certificate of Practical Completion – CPC*) yang berkuatkuasa pada 28 Februari 2022.

8. Sehubungan dengan itu, pihak Kementerian berpandangan bahawa tiada keperluan untuk menaik taraf LT Sandakan dalam masa yang terdekat memandangkan kapasiti sedia ada dan fasiliti baharu yang telah dinaik taraf masih mampu untuk menampung keperluan penumpang dan operasi penerbangan pada masa hadapan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHOW KON YEOW [BATU KAWAN]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN CHOW KON YEOW [BATU KAWAN] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah modal/ sumber kewangan bagi pelaksanaan projek pembesaran Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang (PIA) yang telah diumumkan sebelum ini. Perincikan tempoh masa pelaksanaannya termasuk penyelesaian mitigasi banjir di kawasan berkaitan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Malaysia Airport Holdings Behad (MAHB) sedang dalam proses penilaian untuk menentukan modal atau sumber kewangan bagi tujuan pelaksanaan projek ini. Dalam hubungan ini, penetapan terhadap kos pembesaran LTAPP, sumber pembiayaan dan mekanisma pelaburan akan ditentukan terlebih dahulu oleh pihak MAHB sebelum satu model mekanisma pembiayaan yang kukuh dapat dibentangkan untuk pertimbangan pihak Kerajaan.
2. Cadangan pembesaran LTAPP pada fasa permulaan ini melibatkan peningkatan kapasiti pengendalian terminal daripada 6.5 juta penumpang setahun (*million passenger per anum* – mppa) kepada 12 mppa. Tempoh masa pelaksanaan projek ini dijangka mengambil masa selama 48 bulan dengan jangkaan projek bermula pada September 2024.
3. Kerajaan telah meluluskan peruntukan sebanyak RM93 juta di bawah RP3 RMK-12 bagi tujuan kerja-kerja pengambilan tanah (bayaran pampasan dan penggantian kuarters Kerajaan) dan pembangunan infrastruktur bagi membolehkan projek pembesaran Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang (LTAPP) dilaksanakan kelak. Pada masa ini, pihak Kementerian sedang melaksanakan kerja-kerja pengambilan tanah tersebut.
4. Berhubung dengan isu banjir di kawasan bangunan terminal LTAPP, langkah penyelesaian atau mitigasi telah berjaya ditangani sepenuhnya oleh pihak MAHB pada akhir tahun 2022 dengan terbinanya sistem pam dan tangki bawah tanah yang mampu menampung sebanyak 1,200 meter padu air yang terletak di bawah projek Tempat Letak Kereta Bertingkat. Sistem ini telah siap sepenuhnya dan telah memulakan operasinya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN RODZIAH BINTI ISMAIL [AMPANG]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

PUAN RODZIAH BINTI ISMAIL [AMPANG] minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan **strategi** untuk memastikan Dasar Pendidikan Digital Negara mengambil kira kemampuan para pelajar mengguna pakai teknologi digital untuk pembelajaran serta memanfaatkan inovasi dan transformasi digital di sekolah, rumah atau di mana sahaja di samping menyediakan setiap seorang satu peranti bersesuaian.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Dasar Pendidikan Digital (DPD) yang dirangka oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) telah diluluskan oleh Mesyuarat Jemaah Menteri pada 26 Mei 2023. DPD bertujuan untuk melahirkan generasi fasih digital yang berdaya saing. Menerusi pembentukan generasi yang fasih digital, murid berupaya menggunakan teknologi digital secara bersepadu, kreatif, inovatif, bertanggungjawab dan beretika. Murid yang fasih digital ini seterusnya dapat menghasilkan dan mencipta inovasi, menganalisis data secara saintifik, menyelesaikan masalah serta berkomunikasi dan berkolaborasi dengan berkesan.

DPD menggariskan enam teras strategik yang digerakkan menerusi pelan tindakan jangka pendek dan jangka panjang. Enam teras strategik tersebut merangkumi Murid Fasih Digital, Pendidik Kompeten Digital, Budaya Kepemimpinan Digital Berwawasan, Pengupayaan Infostruktur dan

Infrastruktur, Kandungan Digital Berkualiti dan Rakan Strategik yang Komited. KPM yakin menerusi teras strategik tersebut, murid berupaya mengguna pakai teknologi digital untuk pembelajaran serta memanfaatkan inovasi dan transformasi digital di sekolah, rumah atau di mana sahaja.

Buat masa ini, KPM telah menyediakan pelantar *Digital Educational Learning Initiative Malaysia* (DELIMa) yang mengandungi perkhidmatan, aplikasi dan kandungan yang ditambah baik secara berterusan sesuai dengan perkembangan teknologi yang terkini. DELIMa menyediakan pelbagai sumber pendidikan digital yang interaktif dan menyeronokkan serta dapat memperluas peluang murid untuk belajar serta meningkatkan motivasi, prestasi dan potensi yang dapat membangunkan bakat mereka secara menyeluruh. Sehingga kini, 5.3 juta pengguna pelbagai peringkat yang terdiri daripada murid sekolah rendah dan menengah, pelajar lepasan menengah iaitu Tingkatan Enam, Kolej Matrikulasi dan pelatih IPG, pelajar Kolej Vokasional, guru, pensyarah dan pemimpin pendidikan dapat mengakses DELIMa pada bila-bila masa di mana sahaja.

KPM sentiasa berusaha untuk memastikan semua murid mempunyai peranti bagi menyokong pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran (PdP) yang menggunakan teknologi digital di samping mengurangkan jurang digital. Salah satu inisiatif di bawah Teras 4 DPD memberikan tumpuan kepada penyediaan akses kepada peranti digital untuk setiap murid melalui pelbagai mekanisme. Namun begitu, usaha ini bergantung kepada keupayaan kewangan kerajaan. Dalam masa yang sama, KPM sentiasa bekerjasama dengan rakan strategik dari pelbagai agensi kerajaan dan swasta yang dapat menyumbang kepada pemilikan peranti dalam kalangan murid.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN RIDUAN BIN RUBIN [TENOM]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN RIDUAN BIN RUBIN [TENOM] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah usaha pihak Kerajaan untuk meningkatkan prestasi penglibatan Bumiputera Sabah di dalam sektor logistik bermargin tinggi bagi merebut peluang ekonominya yang semakin berkembang kesan daripada pembangunan infrastruktur jaringan perhubungan oleh kerajaan di Sabah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Industri logistik berfungsi sebagai nadi kepada rangkaian bekalan global dalam menggalakkan aktiviti perdagangan, meningkatkan kecekapan perniagaan dan merancakkan pertumbuhan ekonomi. Industri ini merupakan *trade enabler* kepada perkembangan pelbagai sektor lain seperti perkilangan, pembuatan, pertanian serta minyak dan gas untuk meningkatkan produktiviti aktiviti perdagangan.
2. Memandangkan industri logistik bersifat *polycentric system governance*, Kementerian Pengangkutan (MOT) berkerjasama dengan *Malaysian Investment Development Authority* (MIDA), sebuah agensi pelaburan di bawah Kementerian Pelaburan, Perdagangan dan Industri (MITI), menawarkan insentif bagi Perkhidmatan Logistik Bersepadu (*Integrated Logistics Services*, ILS). Insentif ini merupakan salah satu inisiatif untuk menggalakkan pertumbuhan industri logistik tempatan dan terbuka kepada semua syarikat logistik tempatan termasuk di Sabah.
3. Permohonan insentif ILS dibuka kepada syarikat tempatan dengan 60 peratus ekuiti syarikat tersebut hendaklah dipegang oleh warganegara Malaysia. Melalui insentif ini, syarikat akan melaksanakan pelbagai perkhidmatan berkaitan logistik '*end-to-end*' seperti aktiviti pengangkutan udara, lautan, darat dan kereta api, pergudangan dan perkhidmatan, serta aktiviti tambah nilai lain yang membentuk perkhidmatan logistik keseluruhan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN MORDI BIMOL [MAS GADING]

TARIKH : 11 OKTOBER 2023 (RABU)

SOALAN

TUAN MORDI BIMOL [MAS GADING] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan jumlah aduan berkenaan kesan sampingan vaksinasi COVID-19 yang dilaporkan mengikut jenis vaksin dan adakah terdapat kaitan kesan sampingan vaksinasi COVID-19 yang menyumbang kepada penyakit kanser.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sejak Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan dimulakan pada bulan Februari 2021 sehingga 30 Jun 2023, sejumlah **72.6 juta dos** melibatkan 5 jenis vaksin COVID-19 telah diberikan. Bahagian Regulatori Farmasi Negara (NPRA) di bawah Kementerian Kesihatan telah menerima sejumlah 26,728 laporan Kesan Advers Susulan Imunisasi (AEFI) melalui Sistem Pelaporan NPRA. Kadar pelaporan AEFI yang diterima adalah bersamaan dengan 368 laporan bagi setiap sejuta dos yang diberikan dengan pecahan mengikut jenama vaksin seperti berikut:

(a) Corminaty	– 20,201 laporan dengan kadar 448 bagi setiap sejuta dos;
(b) CoronaVac	– 5,101 laporan dengan kadar 237 bagi setiap sejuta dos;
(c) Astrazeneca	– 1,376 laporan dengan kadar 242 bagi setiap sejuta dos;
(d) Convidecia	– 48 laporan dengan kadar 210 bagi setiap sejuta dos; dan
(e) Covilo	– 2 laporan dengan kadar 47 bagi setiap sejuta dos.

2. Majoriti kes yang dilaporkan adalah tidak serius dan kebiasaannya akan sembuh dalam tempoh beberapa hari tanpa atau dengan rawatan. Melalui pemantauan NPRA setakat ini, tiada maklumat yang boleh mengesahkan hubung kait antara vaksin COVID-19 dengan penyakit kanser. Sekiranya terdapat sebarang isu keselamatan yang memerlukan tindakan regulatori, cadangan tersebut akan dikemukakan bagi kelulusan Pihak Berkuasa Kawalan Dadah (PBKD).

Sekian, terima kasih.